79/23-24
XXXIV. ÉVF. • 1979. SZEPT. 13. • ÁRA: 7,— Ft

PAJTÁS

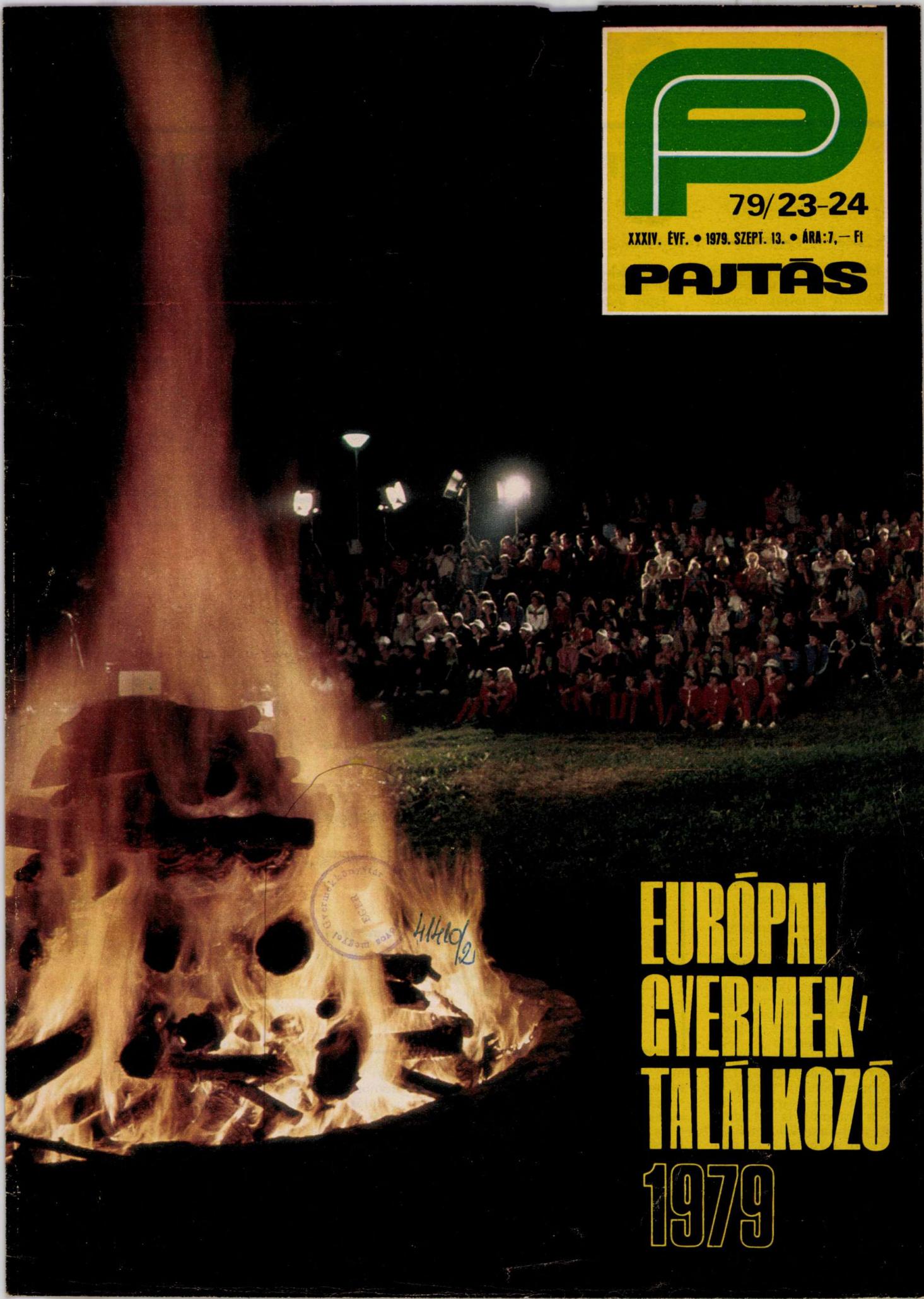

EURÓPAI GYERMEK-TALÁLKOZÓ 1979

SIKERES ÚTTÖRŐÉVET!

Istók Jancsi rád gondoltam, amikor az úttörők új tizenként pontját elolvastam. Jól emlékszem, tavaly egy ősz eleji, verőfényes napon találkoztunk. Az ég tiszta kék volt, csak a te tekintetedben láttam egy kis borússágot. Elmondtad, hogy éppen akkor lettél őrsvezető, és már az első összejövetelt meg is tartottad. Alaposan felkészültél rá. Nem, nem „kiselőadás"-t akartál tartani, hanem beszélgetni szerettél volna a gyerekekkel, sőt mi több: vitatkozgatni. Hát ami a vitát illeti, panaszra nem lehetett okod. A baj az volt, hogy őrsöd egyik-másik tagja egy-egy rázósabb kérdést is boncolgatott. Többek között a 3. pontban levő „szüntelenül" szó nem tetszett nekik. Folytonfolyvást csak azt hallják — így ők —, hogy „szüntelenül tanulj!" meg hogy állandóan csak azt mondják nekik a felnőttek, hogy „mindenkor fejleszd a tudásodat." „Újra kellene fogalmazni ezt a pontot!" — javasolta valaki. Jancsi, te meghökkenve néztél az illetőre: „Újra?... De hiszen ez törvény! Így kell elfogadnunk!"...

Hát azért volt egy kis borússág a tekintetedben. Később aztán elmondtad: benned is felmerültek ilyen kételyek. Példálóztál is. Téglákat cipeltetek egy alkalommal a társadalmi munkán. Egyáltalán nem volt jókedvetek, de dolgoztatok, mert elhatároztátok, amit elvállaltatok, az ha törik, ha szakad, meglesz! Pedig az 5. pont azt mondja, hogy jókedvvel dolgozik az úttörő. Igen, te is nekifogtál már egyszer-kétszer, hogy a törvényben újra fogalmazz néhány pontot. A világért sem akartál te belőlük valamit is elhagyni. Sőt: tenni akartál hozzájuk. Érezted ugyanis, hogy ezek nagyon régen fogalmazódtak meg. Akkor jó lehetett ez így is, mert lelkesítettek. De azóta évek, évtizedek teltek el. Az ország nagy-nagy kocsija sokat haladt előre a fejlődés útján. Ma már másként kell lelkesíteni az embert.

Istók Jancsi, nem te voltál az egyetlen, aki töprengett ezen. Ki tudja, hány és hány őrsben boncolgattak egy-egy hasonló rázósabb kérdést? Nemcsak ti, hanem vezetőitek, ifjúvezetőitek is kezdték az egyes pontokat újra fogalmazni. De bíz, ők is hasonlóképpen jártak: másfélszeresére nőtt a 12 pont. De hiszen az nem lehet. Nálunk a 12 már hagyomány. Nemzeti történelmünk haladó korszakából vett úttörőhagyomány.

AZ ÚTTÖRŐK (ÚJ) 12 PONTJA

1. **Az úttörő hű gyermeke hazánknak, a Magyar Népköztársaságnak, felelősséggel dolgozik érte.**
2. **Az úttörő erősíti a népek barátságát, védi a vörös nyakkendő becsületét.**
3. **Az úttörő szorgalmasan tanul, a világ és önmaga megismerésére törekszik.**
4. **Az úttörő gyarapítja és védi a szocialista társadalom értékeit.**
5. **Az úttörő ahol tud, segít, és önként szolgálja a közösséget.**
6. **Az úttörő igazat mond és igazságosan cselekszik.**
7. **Az úttörő szereti, tiszteli szüleit, nevelőit és az idősebbeket.**
8. **Az úttörő igaz, hű barát.**
9. **Az úttörő bátor és fegyelmezett.**
10. **Az úttörő szereti és védi a természetet.**
11. **Az úttörő edzi testét és óvja egészségét.**
12. **Az úttörő úgy él, hogy méltó legyen a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség tagságára.**

És az idén tavasszal Kecskeméten, az Úttörővezetők VII. országos konferenciáján megszületett az úttörők új 12 pontja. Új? De hiszen benne van mindaz, amit a régi tartalmazott, (egy szóval sem kevesebb), és azok a követelmények is, amelyeket a társadalmunk fejlődése diktál. „S mindez 12 pontban összefoglalva?" — kérdezheted Istók Jancsi. Igen, mert akik megfogalmazták, jól ismerik anyanyelvünk legfőbb törvényét: a tömörséget. Ha röviden mondasz el valamit, többet érsz el, mintha hosszan beszélsz. Vegyük példaként az új 3. pontot: „Az úttörő szorgalmasan tanul, a világ és önmaga megismerésére törekszik." Mennyi minden van ebbe beletömörítve! Több ez mint a tudás szüntelen fejlesztése. Nemcsak arra ösztönöz, hogy tanulj, hanem azt is megmondja: mit és hogyan. A világ és önmagunk megismerése nagy, nemes cél. Ismert cél, mert hiszen eddig is a szűkebb és a tágabb környezetünk megismerésére törekedtetek, törekedtünk. Önmagunk... hát igen: önmagunk megismerésére valóban az eddigieknél is több és nagyobb gondot kell fordítanunk. (Egy tudós gondolkodó szerint, ha mindenki igazán jól ismerné önmagát, akkor a világon sokkal kevesebb lenne a baj, a gond, a szenvedés. E szót, hogy „háború" véglegesen el is felejthetnénk.) Lám csak, mennyivel gazdagabb lett az új 3. pont! És a 4. is, amely azt parancsolja az úttörőnek, hogy gyarapítsa, védje a szocialista társadalom értékeit. Gyarapítsa és védje: ez több, sokkalta több, mint a jókedvű munkálkodás.

A törvény tehát változott, jobban mondva: fejlődő életünkhöz igazították. (Népünk országgyűlése is gyakran cselekszik így.) A most induló új úttörőévben már ez lesz az iránymutató. Istók Jancsi, tudom, hogy ezekben a napokban készülsz az első őrsi összejövetelre. Természetesen az új 12 pontról beszélgettek. Essen szó a hétköznapok és a szabad idő jobb kihasználásáról is. Bizonyára összejöveteleken már ti is többször versengtetek: ki tudja megmondani, hogy mennyi minden fér bele egy percbe. A távfutó hány száz métert tesz meg, a nyomdagép hány újságot nyom ki, hány késztermék hagyja el a gyárban a futószalagot, hány szót tudsz olvasni? Tíz hónap áll előttetek. Az alvás, a pihenés, a játék mellett még mennyi időtök lesz, mennyi, de mennyi, amelyet másképp kellene kihasználni, mint tavaly. Jobban! Ha végiglapozod majd az új úttörőzsebkönyvedet, meglátod, mennyi teendő vár rád. Mindezeket csak jó időbeosztással valósíthatod meg. Te is Istók Jancsi, és társaid is.

És ha egy kicsivel is sikerül előbbre lépnetek, akkor már elmondhatjátok magatokról azt, amivel az 1. pont is kibővült: felelősséggel dolgoztatok hazánkért.

FÜLEKI JÁNOS

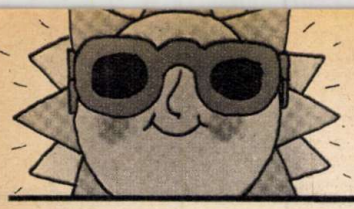

NYÁRI

Tombolva érkezett a nyár, osztogatta a napfényt, az örömöket s most már szalad is tovább. Vidám táborokat, nemzetközi találkozókat, érdekes eseményeket „rendezett" számunkra. Meg is dolgoztatott bennünket, a búzamezőkön, a kertekben, a családokban. Jól tette. A nyár nem egyenlő a tétlenséggel. Jót is, rosszat is juttatott nekünk. A jóból szép emlék lesz, a rosszat meg igyekszünk elfelejteni. Egy kicsit még mesélgetünk egymásnak a nyári eseményekről az iskola folyosóján, de egyre inkább a múlté az ami történt. A múlté, meg a miénk, akik mindezt átéltük, láttuk, részesei voltunk.

ELSŐ DÍJ TAMPERÉBŐL

A miskolci Egressy Béni Zeneiskola ifjú dalosai Finnországban vendégszerepeltek. A Tamperében rendezett nemzetközi gyermekkórus versenyen arattak sikereket, hiszen a találkozó első díját és Tampere város különdíját is elnyerték.

CSILLAGÁSZOK CSILLAGAI

Az úttörő csillagászok országos versenyére Székesfehérvárott került sor, ahol tizenkét csapat mérte össze tudását a csillagászat és a távcsőépítés elméleti, gyakorlati kérdéseiből. A szakkörök saját készítésű eszközeiből kiállítást is rendeztek.

MESESZOBA

A győri gyermekkönyvtárban meseszobát alakítottak ki, ahol helyet kaptak a gyerekek számára készült újságok, folyóiratok, és itt rendezik a mesedélutánokat, filmvetítéseket. A gyerekek régi vágya is teljesült: megalakult az ifjú könyvtárosok és irodalmárok klubja.

OLVAS AZ OSZTÁLY

„Egy brigád — egy osztály" elnevezésű mozgalom indult a sajóbábonyi általános iskolát patronáló Észak-magyarországi Vegyiművekben. Eddig a gyár tíz brigádja vette fel a kapcsolatot az iskolával, s többek közt segítséget nyújtanak minden osztály számára egy-egy 500 forint értékű kiskönyvtár létesítéséhez.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

MÁTYÁS KIRÁLY FÁJA

Védetté nyilvánították a verőcemarosi ifjúsági tábor területén álló idős kocsányos tölgyet. A helybeli hagyományok szerint Mátyás király mikor itt vadászott, ehhez a fához kötötte a lovát. Az erdészek szerint a fa legalább háromszáz éves, de az is lehet, hogy ennél jóval idősebb. A tölgy átmérője mellmagasságban 250 centiméter.

VENDÉGSZEREPLÉS

Ausztriában szerepelt a pécsi úttörőzenekar, amelyet egy stájer kisváros — Gnas — zeneiskolája hívott meg. Az együttes fellépett az osztrák városka alapításának 700. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken, valamint Grazban és Salzburgban is bemutatkoztak.

MŰVELŐDÉSI KÖZPONT A SÓHÁZBAN

Megkezdték a csaknem 250 éves egykori sóház műemléki helyreállítását Kunhegyesen. A barokk épületben rendezik be a nagyközség művelődési központját, amelyben gyermek- és felnőttkönyvtár, hangtár és folyóirat-olvasó mellett szakköri és úttörő-foglalkozásokra szolgáló helyiségek lesznek.

750 KILOMÉTER KERÉKPÁRON

A fegyverneki Kállai Éva Úttörőcsapat tizenkét tagja csaknem 750 kilométeres kerékpártúrát tett. A Fegyvernek—Tiszafüred—Miskolc—Kassa—Eperjes—Rozsnyó—Losonc—Salgótarján—Szolnok útvonalon haladva megkoszorúzták az emlékhelyeket, Miskolcon és Salgótarjánban 1919-es veteránokkal találkoztak, meglátogattak több nagy ipari létesítményt. A háromhetes túra az izmoknak is jót tett és — a sátorveréstől a főzésig — rengeteg gyakorlati tapasztalatot is szereztek a résztvevők.

TÁNCOSOK FRANCIAORSZÁGBAN

A pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola népi együttese a közép-franciaországi Gannatt városban megrendezett hatodik népművészeti világtalálkozón vett részt. Az együttes gyermektáncokat, bakonyi népdalcsokrot és népzenét mutatott be.

PIHENŐPARK

Továbbfejlesztik a negyvenkét hektáros körmendi várkertet, amelyet még az 1700-as években létesítettek. A park kis patakjainak hídjait már újjáépítették, készül a csónakázótó, s itt hozzák létre a Magyarországon honos fák fajtagyűjteményét.

A SINIKELLOT GYERMEKKÓRUS BARANYÁBAN

A „Harangvirágok" nevet viselő finn kórus Pécsett és Nagypeterden adott hangversenyt. Az énekkar vezetője, Papp G. Ákos Nagypeterdről elszármazott muzsikus, aki Kodály Zoltán és Ádám Jenő tanítványa volt a budapesti Zeneakadémián. A kórus különböző népek dalait szólaltatta meg, köztük finn és magyar népdalfeldolgozásokat.

ZSIBONGÓ

KÖSZÖNET A HELYTÁLLÁSÉRT

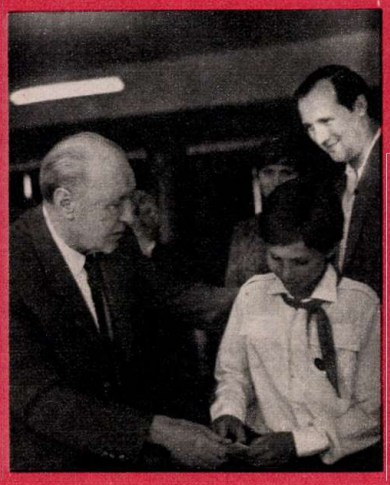

Több mint három hónappal ezelőtt történt, az előző tanév utolsó napjainak egyikén. Budapesten, a XV. kerületben levő Hartyán közi iskolában tűz ütött ki. Mindenki hallott róla, hiszen a Tv-híradó bemutatta a pusztítás nyomait, a napilapok megírták a sajnálatos esetet. Szerencsére senkinek sem történt baja, pedig akkor még mindegyik tanteremben folyt a tanítás. Több mint ezren voltak az épületben. Nem történt sérülés, mert a pedagógusok és a nagyobb gyerekek – főként a hetedikes és nyolcadikos úttörők – erőt vettek a félelmükön. Mindenki érezte, hogy segíteni kell. Segíteni, bátorítani a kisebbeket, főként a félénkszívű elsősöket, másodikosokat.

A KISZ Központi Bizottsága és a Magyar Úttörők Szövetsége 12 pedagógust, 5 tűzoltót és 28 úttörőt kitüntetésben részesített. Ők a fegyelmezettek között is a legfegyelmezettebbek voltak. Az ünnepségen Kádár János elvtárs is megjelent, s meleg szívvel gratulált a helytállásért.

NE MARADJON GYÜMÖLCS A FÁN!

E jelszóval az idén már a harmadik nyáron segítettek a Fejér megyei gyerekek a gyümölcsszedésben. Betakarították az útmenti gyümölcsfák termését és akadt tennivalójuk a házi kertekben és gyümölcsösökben is, amelyeknek idős tulajdonosai egymaguk nem képesek a fákról leszedni a termést. Megmentették a veszendőbe menő gyümölcsöt és munkájukért fizetést is kaptak.

PRO PATRIA DÍJAK

Vásárosnaményban került sor a hagyományőrző úttörők második országos találkozójára. Azok a gyerekek vettek részt ezen, akik a legtöbbet tették szűkebb hazájuk hagyományainak felkutatásáért. A Szabolcs-Szatmár megyei Tanács és a megyei úttörőelnökség „Pro patria" (a hazáért) kitüntetésében részesítette: Heiner Ida (Cserszegtomaj), Szabó Éva (Jászberény), Feledi Tímea (Budapest), Király Edit (Öcsény) és Vámosi Ildikó (Kemese) úttörőket.

NYÁRI ZSIBONGÓ

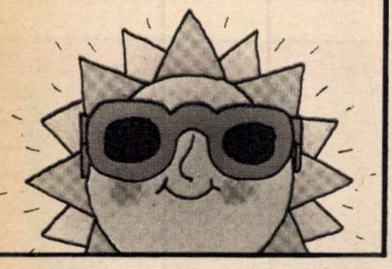

HEGYEN— VÖLGYÖN TÁBOROZTUNK

Idén is szaporodott a táborok száma, a nemzetközi gyermekév alkalmából sok helyi tábort létesítettek, a meglevőket bővítették, újították. A Balatoni Úttörőváros új parkerdővel gazdagodott. A Zánka melletti erdőrészben tornapályákat, eső ellen védő menedékhelyeket, szalonnasütő helyeket és öt kilométer hosszú sétautat építettek a tábor lakóinak.

Üzemek, termelőszövetkezetek és szocialista brigádok összefogásával új úttörőtábor létesült Káptalanfüreden, ahol egy-egy turnusban több mint száz gyerek nyaralt.

A balatonfenyvesi nemzetközi úttörőtáborba Lengyelországból és Bulgáriából érkeztek gyerekek. A pihenés és játék mellett jólesett a munka is. A barackszedésért járó pénzt a gyermekszolidaritási alapra fizették be.

Új úttörőtábort avattak a Nógrád megyei gyerekek is Szorospatakon, a bányászközség határában, erdő borította hegyek, dombok karéjában állítottak fel faházakat. A táborhoz két labdajátékpálya is tartozik. A tábor építése még nem fejeződött be, újabb tíz, egyenként hatszemélyes faházzal bővül a létesítmény. Tervezik, hogy a Szoros patak vizének felduzzasztásával csónakázó tavat építenek a gyerekeknek.

A vándortábor lakói az országot járva ismerkedtek hazánk természeti szépségeivel, műemlékeivel, néprajzával. Újdonság volt, a hajdúsági barangolás és a mecseki vándortúra.

Vas megyében szovjet, bolgár, jugoszláv és osztrák gyerekek vakációztak. „Cseregyerekként" száznegyven vasi úttörő utazik az említett országokba.

HA SZÉTOSZTOD

Sümegi kincs. Ezt írták a dobozra. Ám az őrsvezető-találkozó sok-sok ötletkincse nem férne el ilyen kis helyen

Szól a zene, táncbemutató következik. Előadják a találkozó résztvevői

A közönség kissé különösen viselkedik. Énekel, ütemes rigmusokat szaval teli torokból, és ez akkor is szokatlan lenne, ha mindenki ugyanazt fújná. De nem. Minden kis baráti közösség a maga nótáját fújja, ennél pergőbb, változatosabb műsort színpadról is ritkán kap az ember. A kis baráti közösségek puszta ránézésre persze nem ismerhetők fel, mert a színházterem közönségének öltözéke minden változatosságot nélkülöz. Fehér ing, piros nyakkendő, amerre nézel...

Itt, Zalaegerszegen, az Ifjúsági és Úttörőház színháztermében a legkisebb baráti közösségek vezetői nevetnek, szavalnak és énekelnek.

Az őrsvezetők.

*

A találkozó fontosságát néhány kedves vendég jelenléte is bizonyítja. Itt van például *Szücs Istvánné*, az MSZMP KB tagja, a Magyar Úttörők Szövetsége főtitkára, *Horváth Gyula*, az MSZMP Zala megyei Bizottságának titkára, *Óvári Ibolya*, a Zala megyei KISZ Bizottság titkára, *Nemes*

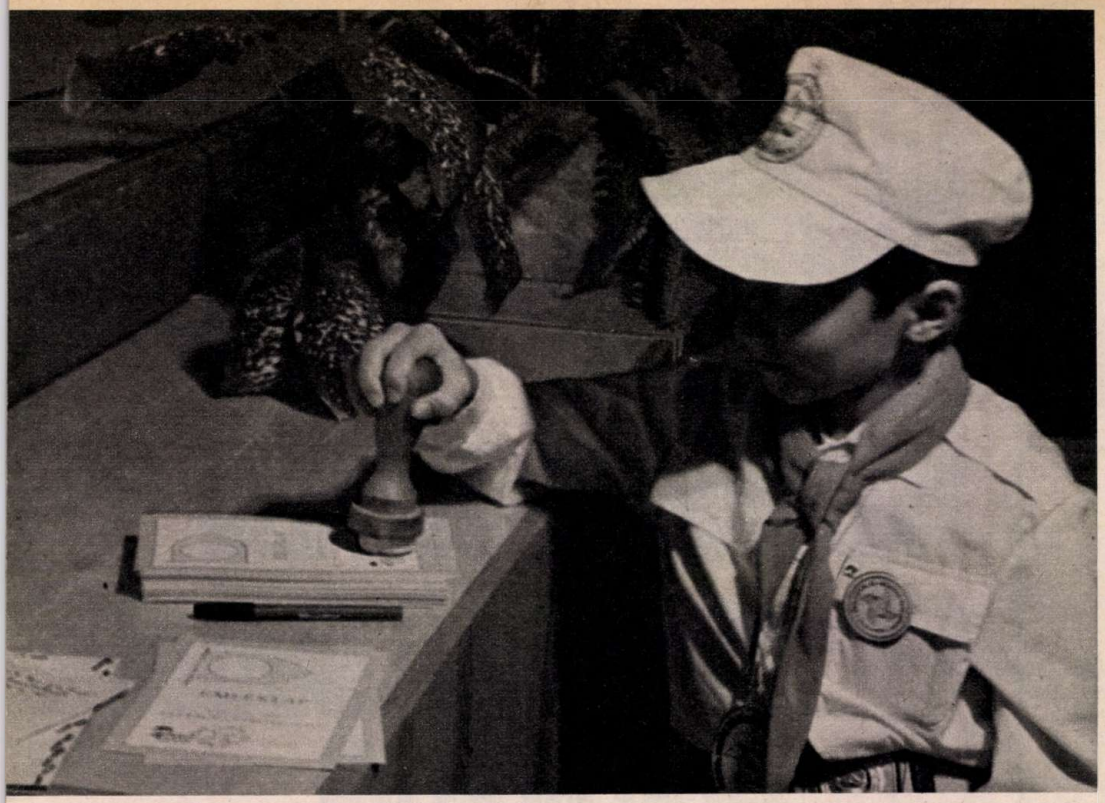

Mi a dolga egy pecsétőrnek? Mindenekelőtt az, hogy pecsételjen

A város kulcsa különleges. Módszereket őriz az úttörőmunkához

NEKED IS JUT!

Péter, az MSZMP KB munkatársa, továbbá a Zala megyei üzemek, vállalatok, tömegszervezetek képviselői.

Nem ellenőrizni jöttek, még csak nem is azért, hogy jelenlétükkel „emeljék az esemény rangját". Hanem... de hallgassuk inkább *Szücs Istvánnét:*

— *Sok mindent viszünk haza tarsolyunkban erről a találkozóról. Ezt bizonyítja ez a vaskos papírköteg is, amelyet néhány óra alatt írtam tele az itt elhangzott legjobb gondolatokkal. Nem kell begyulladni... most nem olvasom fel őket, mert akkor ránkvirrad. A lényeg az, hogy sokat tanultunk mindannyian. Gondokat és sikereket ismertünk meg, tapasztalatokat szereztünk egy sereg probléma megoldásához, és megtudtuk, miben kell segítenünk a jövőben. Az őrsvezetők XII. országos találkozója elérte a jelmondatában megfogalmazott célt. Barátok lettünk!...*

Az előzményekről *Rakó József*, az Őrsvezető főszerkesztője, a találkozó „őrsvezetője" tájékoztat:

— *Az idei találkozó és tapasztalatcsere központi kérdése az volt, hogyan válhatnak igazi, baráti közösséggé az őrsök? Ennek az alapgondolatnak a jegyében hirdettünk pályázatot lapunkban, és a legjobban szerepelt 300 őrsvezetőt hívtuk meg Zalaegerszegre, hogy személyesen is átadhassák egymásnak vezetési „titkaikat".*

Itt van mindjárt egy kép a falon. Nagykapornakon készült. Kedves rajz, egyszerű vonalakkal. Lányok állnak egy sorban, kéz a kézben, és a sor végén — egy fiú. Ez a sor végén álló fiú a szeretet minden formáját sokáig nélkülözte, míg végül egy szép napon egy leányőrs úgy döntött, hogy tagjává választja.

Lajos Zoli Csanytelekről:

— Amikor én a „pályámat" kezdtem, fogalmam sem volt róla, hogy mit tegyek. Végső kétségbeesésemben szerveztem egy kirándulást, amelynek fénypontját egy idillikus szalonnasütés jelentette. A „forró" esemény az őrsöt is eggyé forrasztotta. Azóta megy minden, mint a karikacsapás!...

Ja, igen. Lajos Zoli — ötödikes.

Csabai Csilla Galambokról, úgy is, mint háztulajdonos:

— Az egész olyan, mint valami mese. A művészetek vándorútjait járjuk éppen, amikor egy öreg ménivel találkoztunk. Ugyan nem szólítottuk öreganyánknak, de azért szívesen elénekelt nekünk néhány régi dalt, és ősi játékokat is mutatott. Hálából segítettünk neki ezt-azt a szalmatetős házikója körül, sőt felvettük az őrsünkbe is, tiszteletbeli tagnak. És lám, jótett helyébe jót várj, amikor elköltözött, nekünk adta a régi kunyhót. Azóta van „teteje" az őrsi munkának...

Vagy a szombathelyi Plánk Tibor esete, amely követésre talán nem, de figyelemre mindenképpen méltó. Mert arra még csak akad példa — különösen Rejtő Jenő könyveiben —, hogy egy kiadós pofozkodásból életre szóló barátság születik, de az már mindenképpen egyedi, hogy egy „kollektíva", amelyik derekasan elnáspángol valakit, később ugyanezt az illetőt saját őrsvezetőjévé választja. Márpedig Tibi esetében ez történt. Talán azért, mert nem rohant árulkodni a keserves percek után?... Talán mert nyíltan, őszintén és bátran

Rakó József, az Őrsvezető főszerkesztője volt a találkozó fő irányítója

viselkedett ezután is? Ki tudja? Tény, hogy a hirtelen haragú kollektíva egyszerre csak rájött, hogy ez a Plánk Tibi talán nem is olyan csapnivaló fickó...!

És peregnek tovább az ötletek, a történetek, a javaslatok a barátságot illetően, amelynek, úgy látszik, ezer arca van, és amelyhez ezer és ezer út vezet. Amelyek között talán nem is annyira válogatni kell, mint inkább mihamarabb elindulni az egyiken. Megéri, mert a barátság különös portéka: minél többet adsz belőle másoknak, annál több marad neked is.

Cser Gábor

NYÁRI ZSIBONGÓ

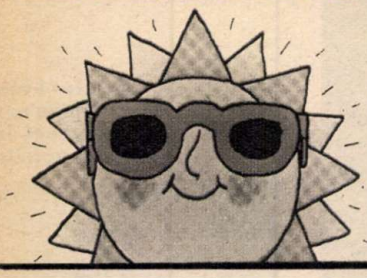

HEGYEN— VÖLGYÖN TÁBOROZTUNK

A kiváló úttörők és a különböző versenyeken első helyezést elért gyerekek is külföldi táborok lakói voltak. A szomszédos szocialista országokban, valamint Mongóliában, Kubában, Algériában, Franciaországban és az NSZK-ban mintegy hétszáz gyerek táborozott.

A fővárosi gyerekek nagy része napközis táborokban töltötte a nyarat. A csepeliek az idén is a strandfürdő szomszédságában táboroztak. Akinek kedve volt, szőnyegszövést, textilfestést, bőrfeldolgozást tanult a szakkörvezetők segítségével. Mások sport- és kulturális versenyeken vehettek részt. A kőbányaiak napközis tábora a kerületi úttörőházban és a Maglódi úti erdős, ligetes táborban fogadta a gyerekeket. A Csajkovszkij-park sportkombinátjában is kedvükre tölthették el idejüket.

A Szabadság-hegy várta a XII. kerületi gyerekeket és az Újpest határában elterülő ligetben is sok gyerek pihent, szórakozott a nyáron.

Kerékpár- és rollerversenyt, kötélmászást, ügyességi gyakorlatokat, közös társasjátékokat, vidám kirándulást és sok más érdekes programot szervezett a vakációzó gyerekeknek a székesfehérvári Velinszky László Úttörő- és Ifjúsági Ház. A játékdélutánokat, vetélkedőket nem az intézmény falai között bonyolították le, hanem a város három nagy lakótelepére „házhoz vitték" a vidám programot az úttörőház munkatársai.

Napközivé alakította át oktatási központját a nyári szünidőre a Volán szolnoki 7. számú Vállalata. A gyermekek étkezési díján kívül minden egyebet a vállalat fizetett, többek között országjáró kirándulásokat is szervezett számukra.

A meggy hatalmas, sötétpiros, finom — és nehéz. Főként akkor, ha több kiló van belőle egy-egy ládában. De nem panaszkodni, hanem dolgozni jöttek a nógrádi általános iskolások Nemesnádudvarra. S egyből könnyebben megy a munka, amikor felhangzik a dal:

MÁR MINÁLUNK BABÁM...

Se vége, se hossza gyümölcsöskert szélét csak a kiöregedett, vagy csenevész fák őrzik. Bent, a sűrűben tanyázik az a szüretelő csapat, amely a 107 középiskolásból és a 63 úttörőből alakult. A többiek a szőlőben vannak: a tőkéről levagdossák a felesleges hajtásokat, hogy még szebb, még jobb legyen a termés.

Építőtáborozók.

Zebusz és Fakarusz

„...a táborok a népgazdaság olyan területein működnek, ahol a legnagyobb szükség van a munkaerőre, a diákok segítségére." (Idézet az építőtábor-vezetők könyvéből.)

Szusszanásnyi szünet, éppen megtelt a soros rekesz. Tulajdonképpen mi hozott benneteket ide? — kérdem a varsányi, cserhátsurányi, balassagyarmati lányokat.

— Hát az, hogy így a nyáron is együtt lehetünk a barátnőinkkel.

— A rajvezetőnkkel megbeszéltük, hogy eljövünk segíteni.

— Nagyon szeretem a gyümölcsöt.

Tizenhárom-tizennégy évesek. Esetleg csak halvány sejtelmük van arról, hogy mit jelentenek a szavak: „népgazdaság", „munkaerő". S ez így is van rendjén. Majd később mindent megtanulnak. Azt is, hogy milyen fontos szerepe van az ember életében a munkának, azt is, hogy a nevelés szempontjából mennyire jó „húzás", ha a fiatalabbak együtt dolgoznak az idősebbekkel.

Nevetnek, örülnek minden egyes teli ládának. Így mérik a sikert. És bosszankodnak, mérgelődnek, ha a

Hosszúhegyi Állami Gazdaság fogatosa azt állítja, hogy legfeljebb hétnyolc kiló van egy rekeszben. Azt már nem, ők becsületesen dolgoznak, tessék utánamérni. Na, ugye...

— Aranyos, dolgos gyerekek valamennyien — mondja Palotai Pálné táborvezető. — Rossz szót nem lehet rájuk szólni. Pedig közülük sokan most ismerik meg először, hogy mit jelent a kétkezi munka.

S megismerik a mulatságos, de nagyon találó kifejezéseket is. Azt, hogy Fakarusz (kimustrált, kályhával felszerelt autóbusz) és azt, hogy Zebusz (Zetorból átalakított szállítóeszköz).

A ládák becsülete

Nem tudom, mi történt, az eddig is serény lányok hirtelen villámgyors munkába kezdenek.

— Jön a Jancsi! — kiáltja egyikük, mire kitör a nevetés. Később elmagyarázzák: Stefán János, a fiatal, szőke agronómus valamennyiük kedvence. Ő az, aki nagyon tetszik a tiniknek, de neki is tetszik, hogy szaporán járnak a kezek, gyűlik a termés.

— Az átlagteljesítmény 110 százalék — mondja. — Ez nagyon szép eredmény, hiszen gyakorlatlan gyerekekről van szó. Szorgalmuk fejében igyekszünk minden tőlünk telhetőt megadni nekik, akár a szabadidős programról, akár a kajáról van szó. Tercsi néni ételspecialitásainak messze földön híre van...

Fél egy, elfogynak a rekeszek. A mai napra lejárt a munkaidő. Irány a tábor — ezúttal Fakaruszon. A meleg fürdő fellazítja az elfáradt izmokat, eltünteti a port, no meg a szájak szélére száradt meggylevet.

— Mennyi gyümölcsöt tudtok megenni egyszerre?

— Ó, most már nem sokat, talán még egy kilót sem — nevetnek. — Amikor jöttünk, biztos beszaladt két-három kiló.

Amíg készül az ebéd, kisétálunk a nagyon szép kőépület elé. Nem állítom, hogy az általános és középiskolások folyvást együtt vannak (hiszen mindegyiküknek megvan a maga „legeslegjobb" barátnője), de azért így is szépen szövődnek a barátságok. Hogyan vélekedik a kisebbekről Tóth Zsuzsanna tábortanács elnök, a balassagyarmati Balassi Bálint Gimnázium negyedikese?

— Aranyosak, szorgalmasak. Látszik, nagyon igyekeznek azon, hogy mindenkit túlszárnyaljanak. Az, hogy itt vannak, mindenkinek jó: nekik, nekünk, és persze a gazdaságnak is.

Finom illatok szivárognak a konyha felől, érthető, hogy nehezen tudom szóra bírni a „kisebbek" képviseletében Horváth Évát, aki „civilben" a szécsényi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola végzős diákja.

— Tessék elhinni, nagy élmény ez nekünk — mondja (s én elhiszem). — Amikor az elején bejelentették, hogy két láda a normánk, húztuk a szánkat, hogy csak ennyi?! Azt gondoltuk, könnyű lesz leszedni. Most azért már megtanultuk becsülni azt a két ládát. És az is nagyon jó, hogy együtt vagyunk a gimisekkel, mert így nemcsak őket ismerhetjük meg, hanem a sulit is, ahol majd továbbtanulunk.

*

Ha summáznom kellene a hallottakat, Tóth Zsuzsanna szavait idézném: „mindenkinek jó". Mármint a tábor, amelyhez nemcsak a meggy, hanem a munka kóstolgatása is hozzátartozik. A hasznot a leszedett gyümölcs, de értelmét ez adja igazán.

Dési Péter
Fotó: Gaál Zoltán

KÖRMENDEN TÖRTÉNT

FÚVÓSOK

A Városi és Járási Művelődési és Ifjúsági Központ a város három általános iskolája zenét tanuló és kedvelő úttörőiből fúvószenekart szervezett, amelynek vezetője Pataki András, a szombathelyi szimfonikus zenekar tagja, a körmendi zeneiskola tanára. Az ifjú fúvósok máris sok sikeres fellépést könyvelhetnek el a város és a járás különböző rendezvényein, eseményein.

HELYTÖRTÉNÉSZEK

Az 504. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat tagjaiból honismereti szakkör alakult, vezető tanárukkal, Farkas Sándorral az élen, nemes feladatra vállalkoztak. Régi idők, mesterségek tárgyi és írásos emlékeit gyűjtik, restaurálják. Kerestek, kutattak a város és környéke régi, elöregedett épületeiben, padlásokon, sufnikban, de már a környező falvakat is bejárták. Értékes, múzeumba is beillő régiségeket gyűjtöttek össze, levelezés útján hazánk más tájairól is kaptak népművészeti, ipartörténeti alkotásokat, hímzéseket, szőtteseket és faragásokat.

Mindezeket a tárgyakat és dokumentumokat az iskola úttörőtermében és az emeleti folyosók vitrinjeiben állandó jellegű kiállítási anyagként tárják az érdeklődők, szemlélődők elé.

NYÁRI ZSIBONGÓ

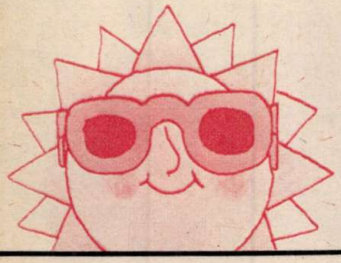

VIZES PILLANATOK

Régi úttörőtábor sok van — új sem kevés. De a legújabb, s talán az egyik legszebb a budai járás úttörőié: Balatonfenyvesen. Ide látogattunk egy nyári napon.

*

Bár tábla nem hirdeti, fűre lépni mégis tilos. Legalábbis két-három hétig, amíg meg nem erősödik a frissen vetett pázsit. Azután rajta: szaladgálhatnak, leheveredhetnek a gyerekek: a leendő őrsvezetők és üdülők százai.

A budai járás vállalatai, a KISZ-fiatalok és a néphadsereg katonái egy régi épület átalakításával és egy új, 12 szobás épületszárny felépítésével alig több mint száz nap alatt alakították ki a nyaranta félezer úttörő üdültetésére alkalmas létesítményt. A költségekhez a járási üzemek és a közös gazdaságok dolgozói kommunista műszakjaik bérét is felajánlották.

Nem tudom, a gyerekek tisztában vannak-e a tiszteletre méltó adatokkal, ők mindenesetre vidáman játszanak, fürdenek — és természetesen tanulnak is, amikor a foglalkozásokon a sor. A budai járás nem bővelkedik hatalmas vizekkel, így magától értetődik, hogy az úttörők legnagyobb élménye a nagy tó. Néhány pillanatot lesett el fotósunk — íme egy-két kocka a balatoni nedű azóta már felszáradt „cseppjeiből".

D. P.
Fotó: Gaál

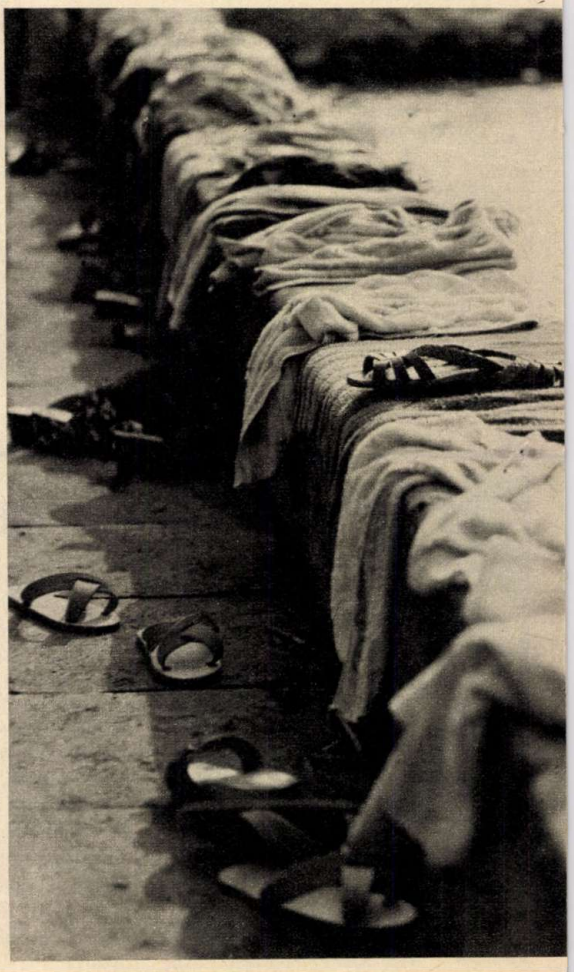

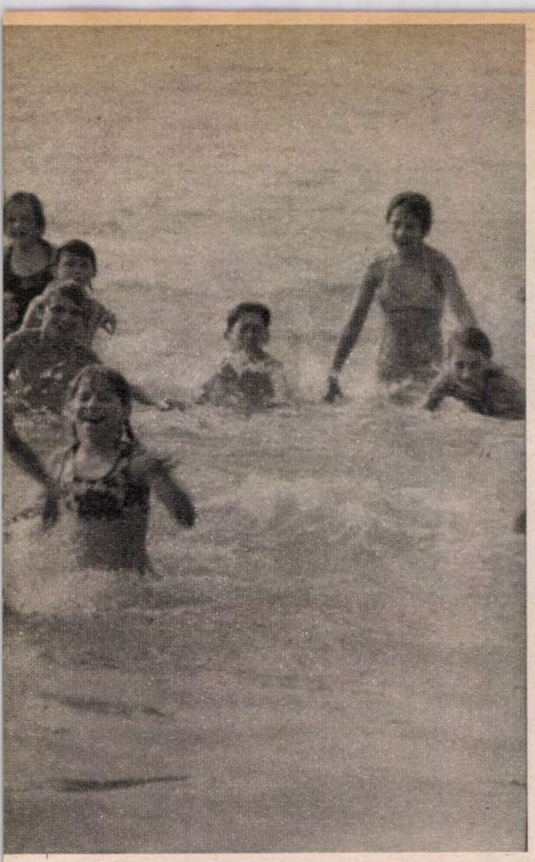

GYERMEKVASÁRNAP

GYÖNGYÖSÖN

Rengeteg eső esett szombat éjjelig a Mátra aljában, majd reggelre elállt. A rendezők és a gyerekek örömére napsütés köszöntötte a vidám meseműsorok, játékok és mókák, valamint Peti bohóc cirkuszának nézőit.

Gyöngyös város felnőttei igazi gyermekvasárnapot rendeztek. Volt itt Pajtás-vetélkedő, Kisdobos-ankét, disco csak diákoknak, művészek vásártere, ahol bőrdíszmű-, grafika-, kerámia-, bábbemutatót és vásárt szerveztek. Szóval, ami szem-száj ingere... Na igen, a szájnak is jutott ínyencség. „Kojak" nyalóka és a mátrai híres orsófánk, aminek a készítését fotósunk elleste.

A jól sikerült vasárnapot gálaest zárta, ahol a város iskoláinak művészeti csoportjai léptek fel. A belépti díjból befolyt összeget a nemzetközi szolidaritási alap javára ajánlották fel.

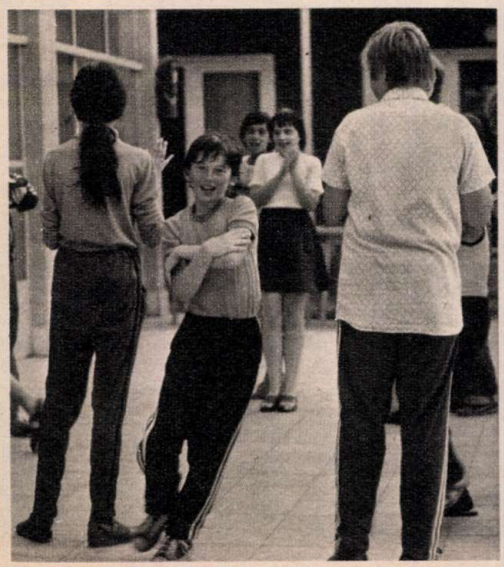

NYÁRI ZSIBONGÓ

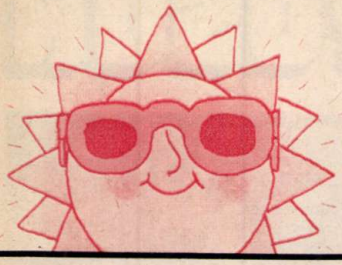

MÓKUSKERÉK, MÁSZÓKA...

A szombathelyi Ságvári Endre lakótelep gyerekei örömmel vették birtokukba a nemrég épült játszóparkot. A homokozó, pörgettyű, mókuskerék, hinta és egyéb játékok mellett kis sportpályákat is építettek, ahol kedvükre mozoghatnak a gyerekek. A mintajátszópark a város fiataljainak, üzemek, vállalatok dolgozóinak társadalmi munkájával épült.

KAZINCZY ÖSZTÖNDÍJAK

A Magyar Úttörők Szövetségének országos elnöksége odaítélte az 1979. évi Kazinczy-ösztöndíjakat. Idén az ötezer forintos díjat az Egri 1-es számú Általános Iskola Lenkey János úttörőcsapatának Kincskereső szakköre, a pécsi Acsády Ignác úti Általános Iskola Keller János Úttörőcsapatának Beszédművelő szakköre és a szolnoki Koltói Anna úti Általános Iskola Zrínyi Ilona Úttörőcsapatának a közössége nyerte.

NEMZETKÖZI JÁTÉKKIÁLLÍTÁS

Az őszi Budapesti Nemzetközi Vásár keretében nagyszabású nemzetközi játékkiállításra kerül sor szeptember 14—23. között a BNV „D"-pavilonjában. Az érdekesnek ígérkező bemutatón nemcsak szép, ötletes játékokat láthatnak a nézők, hanem megismerkedhetnek a különböző gyermeklapok munkájával, képviselőivel is. A Pajtás szerkesztőségének munkatársaival szeptember 15-én és 21-én délután találkozhatnak az érdeklődők.

SZERKESZTŐSÉG VOLT AZ ÚTTÖRŐHÁZ

A veszprémi úttörőház olyan volt, mint egy nagy-nagy szerkesztőség. Szóltak a magnók, kattogtak az írógépek, a kéziratpapír fölé gondolatokban elmerülő, tépelődő arcok hajoltak. Mi készül itt? Új lap? A rádió részére egy különleges híradó? Ez is, az is. Riporterei, szerkesztői nagy kedvvel és még nagyobb izgalommal dolgoztak. Egymással versengtek: melyiké lesz a jobb, az érdekesebb.

Az ország legjobb úttörő-riporterei küzdöttek az első helyért. Az első hely, a győzelem: nagy dolog! A mindszenti riporteré lett az elsőség. (Gratulálunk!) De a sarkukban voltak a többiek is, a csornaiak, a tatabányaiak, a mohácsiak, a makóiak, a tornyospálcaiak, a szoboszlóiak, a budafokiak és a boglárlelleiek is.

Sikeres verseny volt. És még valami, ami mindennél fontosabb: hasznos tapasztalatcsere.

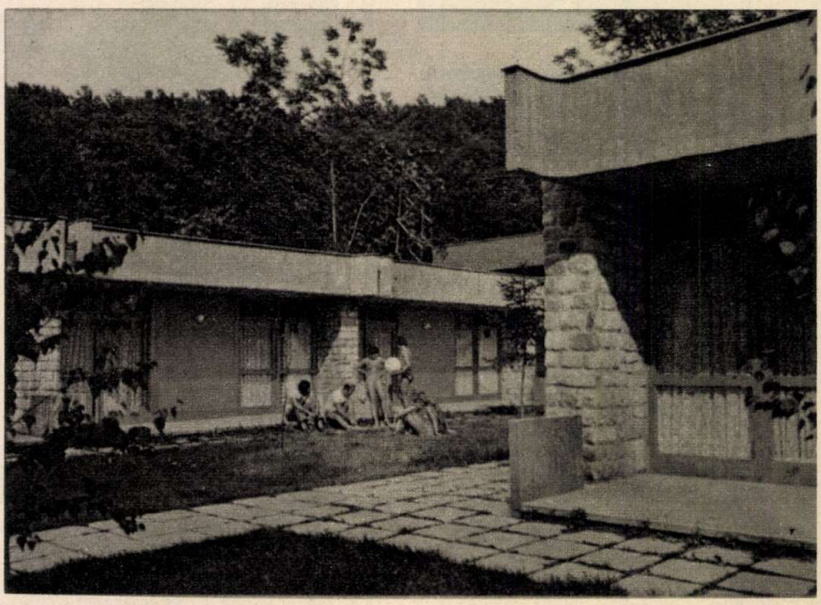

BÁBOSOK, KÉPZŐMŰVÉSZEK

A nyár megint összehozta őket, akik „beszédessé" tudják tenni a fakanalakat, köcsögöket, akik mintha megtöltenék érzésekkel a sokféle anyagból készült bábokat. Az úttörő képzőművészek is találkoztak. Ecsetjeikkel, festékeikkel megörökítették a vidám zánkai nyár pillanatait.

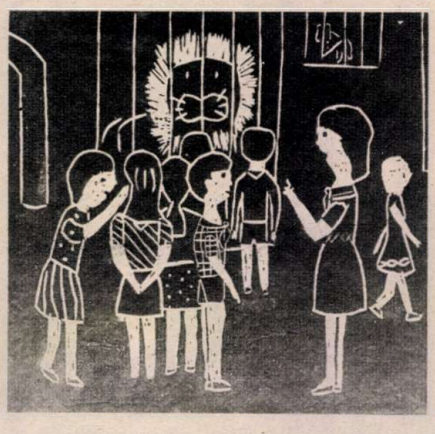

ŐSSZEL IS EXPRESS

Október a kirándulások ideje. Fölkerekednek a csapatok, rajok, és irány: az erdő. Ki szervezze meg a programot? Ki rendeljen szállást, jó ebédet? Segít-e valaki? Erről kértünk tájékoztatást Rezsnák Miklóstól, az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda sajtó- és propagandaosztályának vezetőjétől.

– Szeptemberben és októberben őszintén ajánlhatjuk az általános iskolák kiránduló csoportjainak a balatonföldvári, kiliántelepi és verőcemarosi táborainkat, amelyek gyönyörű környékükről, kellemes kirándulóhelyeikről ismertek. A táborokban modern klubok, korszerű sportpályák is várják az érdeklődőket. Vasárnap estétől péntek reggelig, ha faházakban laknak a fiatalok, és három éjszakára rendelnek szállást, 33 százalék, ha két éjszakára, 20 százalék kedvezményt kapnak. Amennyiben Balatonföldváron kőépületben, vagy Verőcemaroson a motelban akarnak elhelyezkedni az általános iskolások, annak sincs akadálya: két, vagy több éjszakai szállás rendelése esetén 20 százalék kedvezményt biztosítunk.

– Meddig vannak nyitva a táborok?

– A verőcemarosi szálloda és motel október 30-ig, ugyanitt a faházak szeptember 30-ig tartanak nyitva. Balatonföldvár október 15-ig, Kiliántelep szeptember 30-ig áll a fiatalok rendelkezésére. Mielőtt a költségekről kérdezne, elmondom, hogy az alapárak természetesen változóak. A kényelmesebb kétágyas verőcemarosi motelban például 180 forintba kerül egy éjszakára a szoba, míg a kiliántelepi négyágyas nyaralóház személyenként egy alkalomra mindössze 30 forint.

– Hol jelentkezhetnek, tájékozódhatnak a további részletekről a tanulók?

– Irodáink és üdülőtelepeink minden felvilágosítást megadnak. Ez utóbbiak telefonszámát jó, ha mindenki tudja: Verőcemarosé 17-es, Balatonföldváré 40-313 és Kiliántelepé: 45-511.

Harmincnégy ország negyvennégy delegációja érkezett a hazánkban rendezett európai gyermektalálkozóra. Jöttek Ázsiából, Afrikából, Amerikából is. Már a budapesti Sportcsarnokban, a megnyitó ünnepségen is úgy érezhette magát az ember, mintha egy VIT-en lenne. Úttörő világifjúsági találkozón.

MINDEN NYELVEN EGY A DAL

A sportcsarnok lelátóin ünneplő egyenruhába öltözött delegációk. A lengyel harcerek kezdték a csatakiáltásokat, a dalolást, aztán egyre vidámabb, hangosabb lett a tömeg. A vidám hangulat magával ragadta azokat a felnőtt vendégeket is, akik megtiszteltették jelenlétükkel a sporttalálkozó megnyitóját. Ott volt Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Maróthy László, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KISZ KB első titkára és Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke is. Sokan eljöttek — együtt örülni — a gyerekekkel.

Szücs Istvánné, a Magyar Úttörők Szövetsége főtitkára mondott megnyitó beszédet:

„... — Valamennyien, akik itt vagytok a teremben, a béke, a barátság diplomatáiként jöttetek el hozzánk. Ezért úgy gondoltuk, hogy a találkozó legszebb, legnemesebb programját nem kell megszervezni. A ti közreműködésetekkel megy az majd magától is. Jól tudjuk, hogy a világon legkönnyebben a gyermekek értik meg egymást.

A még üres jegyzetfüzet vagy napló lapjaira holnaptól új barátok neve és címe kerül, kedves emlékek cserélnek gazdát, s kerülnek a bőrönd vagy a hátizsák mélyére. Valóságos kincsek ezek, felérnek egy-egy igazi diplomáciai egyezménnyel, a nemzetközi gyermekév fontos dokumentumaival, hirdetik és szerteviszik a világba legőszin-

RAJTATOK IS MÚLIK A BOLDOGSÁG, A BÉKE

KEDVES GYEREKEK! KEDVES FIATAL BARÁTAIM!

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és népünk nevében szívből köszöntöm az európai gyermektalálkozó minden résztvevőjét, a felnövekvő nemzedék képviselőit. Megtisztelő számunkra, hogy a találkozó hazánkban, a Magyar Népköztársaságban jött létre.

A találkozó résztvevői különböző országokból, különböző környezetből érkeztek. Ti fiatalok, más és más nyelvet beszéltek, de sok olyan dolog van, ami összeköt benneteket. Mindannyian szeretitek szüleiteket és barátaitokat, hazátokat, gyermekek vagytok még, de már nyiladozik az értelmetek a világ dolgai iránt, s úgy tekint rátok a világ mint a jövő zálogaira, a holnap felnőttjeire.

A jóakaratú felnőttek a világon mindenütt azon fáradoznak, hogy ti békében, nyugalomban, jólétben és biztonságban élhessetek, és ne ismerjétek meg soha azt a nélkülözést, rettegést, nyomort, amelyet ők a földrészünket sújtó két világháborúban átéltek, és olyan sok társatok szenved még a világban. A békés jövőért — a magatok módján — ti is sokat tehettek. Járjatok a világban nyitott szemmel, másokért aggódó és tenni is tudó, komoly akarással. Tanuljatok szorgalmasan, éljetek becsületesen és vidáman, így készüljetek a felnőtt életre.

Kívánom, hogy érezzétek jól magatokat a mi szocialista hazánkban, ahol már az emberek egyenlősége, a társadalmi igazságosság a vezérlő eszme, gazdagodjatok élményekben és szép emlékekben. Ismerjétek meg Magyarországot, az itt élő és dolgozó embereket, a hozzátok hasonló korú gyermekeket, akik mind-mind szeretettel és gondoskodással vesznek majd körül benneteket. Kössetek igaz barátságot velük és azokkal a társaitokkal, akik más országokból érkeztek erre a nagy találkozóra. Tanuljátok meg egymás dalait és játékait, hiszen ezek a találkozók, közös programok kovácsolhatják erősre határokon is átívelő barátságotokat.

A ti barátságotok lehet a jövendő felnőttjeinek legnagyobb kincse, s ebből meríthettek majd, ha a ti vállatokon nyugszik a világ sorsa, békéje, nyugalma és boldogsága.

Sok szeretettel köszöntelek mindannyiotokat. Nektek, s általatok a világ minden gyermekének jó egészséget, a tanulmányokban jó előrehaladást, boldog ifjúságot felnőtt korotokra tartalmas, emberhez méltó életet kívánok.

Budapest, 1979. július 26.

KÁDÁR JÁNOS,
a Magyar Szocialista Munkáspárt
Központi Bizottságának
első titkára

Egy kis pihenő az Országházban, ahol kormányunk vezetői adtak fogadást a gyerekek tiszteletére.

Halász Judit színművésznő és a gyerekek ünnepei elválaszthatatlanok

Kerékpár slalom. A kerékpárt szét is kellett szerelni. No meg összerakni

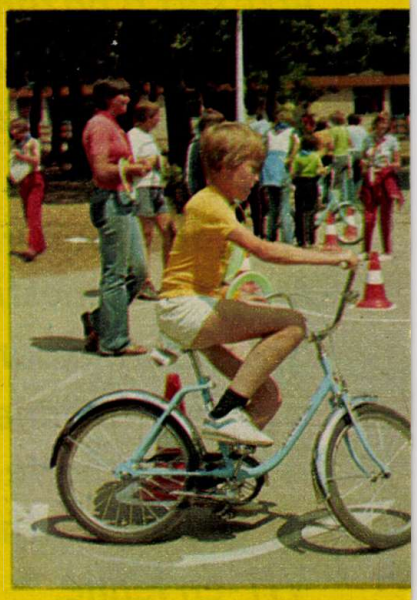

Izgalmas pillanatok Csillebércen. Ki lesz a győztes?

Az a legszomjasabb, aki Finnországból, az ezer tó országából érkezett

tébb békevágyatokat, igaz barátságotokat, a világ más tájain élő társaitokért aggódó, cselekvő szolidaritásotokat. Európában 34 év óta béke van, de földünk más részein hol itt, hol ott a fegyverek dörrennek, veletek egykorú gyerekek milliói éheznek, nem járnak iskolába, a véres és néma erőszak légkörében nőnek fel örömtelenül, nyomorban és nélkülözésben.

E találkozótól valamennyien azt várjuk, hogy a béke, a barátság, a szolidaritás nemes gondolatával, a ti jelképes és valóságos összefogásotokkal, egyetakarásotokkal, szolgálja Európa és az egész világ békés, nyugodt jövendőjét, s minden új generáció boldog, vidám, egészséges gyermekkorát..."

Kádár János, az MSZMP KB első titkára levélben üdvözölte a találkozó résztvevőit, s amíg Feith Bence, a Magyar Úttörők Szövetsége titkára felolvasta a levelet, a sportcsarnok lelátóin már el is kezdték megvalósítani, amire Kádár János levele szólította őket. „Kössetek igaz barátságot!"

Tere-fere valamilyen nyelven. Talán a Napról, hogy miért süt olyan nagyon, vagy miért nem melegít jobban?

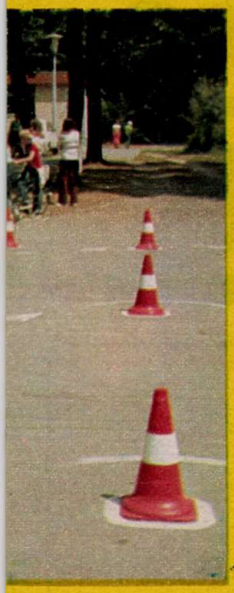

Szentendrei séta, ahol a vendégek megismerkedhettek a falumúzeummal

A Parlamentben torta volt az ünnepi uzsonna főfogása. Néhány percig tartotta magát mindegyik torta

Fura játék ez az ugrálókötél! De nagyon jó! — Gyere táncoljunk! — mondta a vietnami kislány. Itt a Parlamentben? No, jó!

EURÓPAI GYERMEKTALÁLKOZÓ MAGYARORSZÁG 1979

A TALÁLKOZÓ DALA

Ahogyan teltek-múltak a gyermektalálkozó napjai, úgy vált mind nyilvánvalóbbá: Balázs Árpád dalából „sláger" lesz. S nemcsak itthon, hanem Európa és a nagyvilág más tájain is, hiszen a külföldi delegációk tagjai éppolyan lelkesen fújták – a tábortűz körül, séta közben vagy az impozáns rendezvényekre felsorakozva –, mint a magyar úttörők.

Volt olyan vendég-gyerek – Vietnamból, Algériából, Görögországból vagy Lengyelországból –, aki megpróbálkozott a nyelvtörő magyar szavakkal, de a legtöbben mégis harsányan lalázva fújták az éneket, élő bizonyítékot adva arra, hogy valóban minden nyelven egy a dal...

Egyet akarnak a világ gyerekei: békét és nyugalmat, barátságot és vidámságot! S szerteszéledve még sokáig dúdolják majd – barátaiknak is megtanítják – a találkozó kedves, dallamos „sláger-dalát".

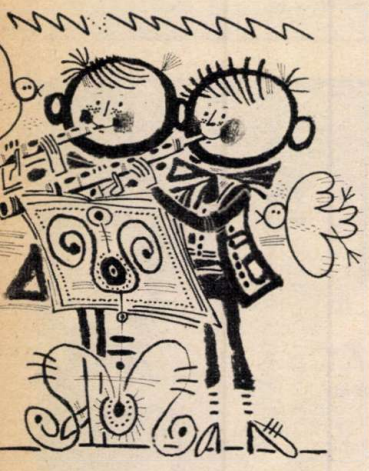

Előadása: először szöveg nélkül („lalázva"), másodszor szöveggel, harmadszor az ismétlőjelig „lalázva", onnan tovább szöveggel! A bevezető első 4 ütem csak az első éneklés előtt kell, azután mindig a dal elejére ugrunk vissza! A taps-osztinátó végig kísérje az éneklést! A közös éneklés lehetősége miatt a kórus is ebben a hangnemben marad!

Minden nyelven egy a dal

Balázs Árpád

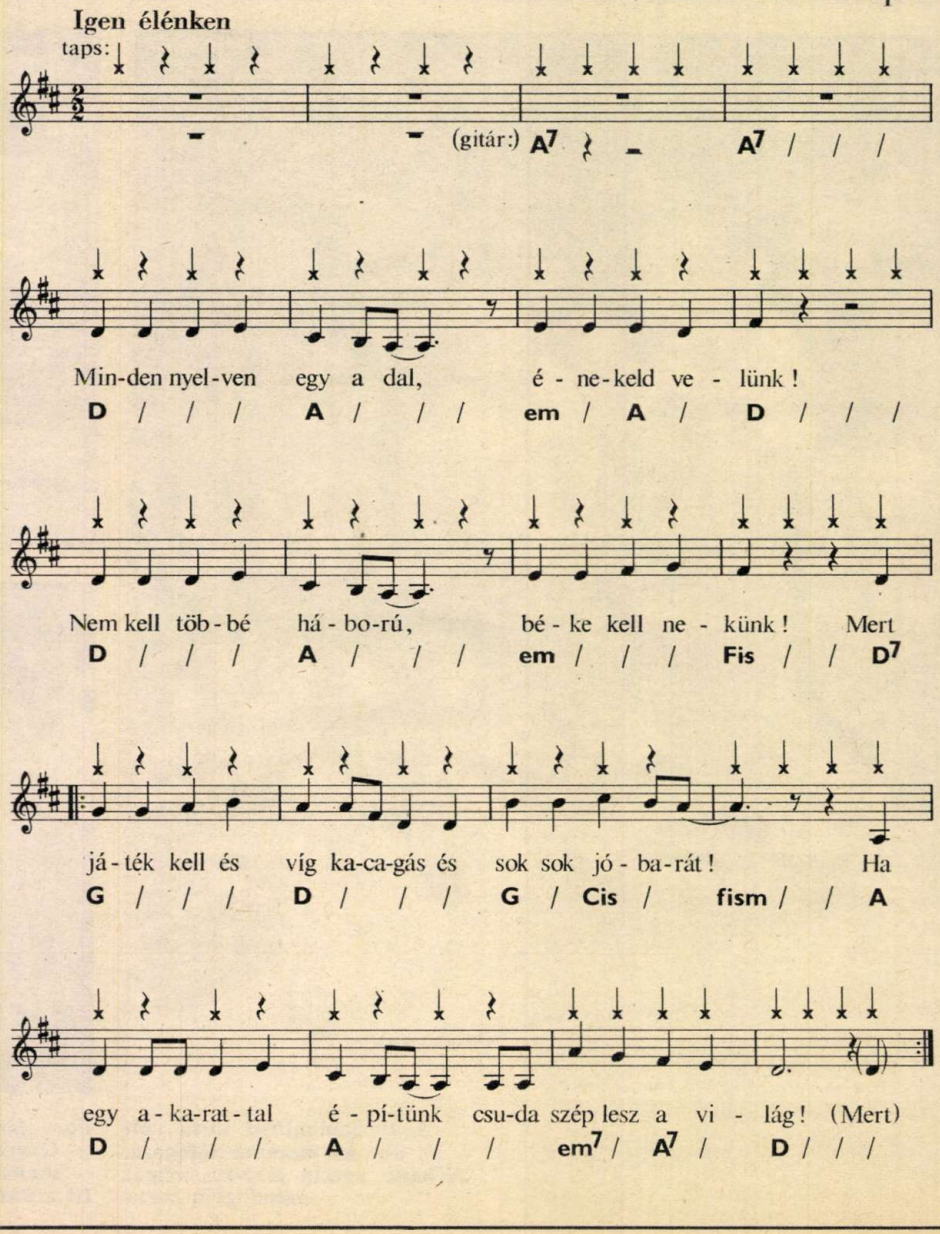

Mit rajzoljunk a békéről?
Kirándulást?
Anyut?
Barátkozást?
Minden béke — ami szép és jó

Németh Károly, az MSZMP KB Politikai Bizottságának tagja is ellátogatott Zánkára, és nagyon jól érezte magát a gyerekek között

A vietnami delegációt különös szeretettel vették körül a találkozó résztvevői. Képünkön ez most vietnami—magyar barátság

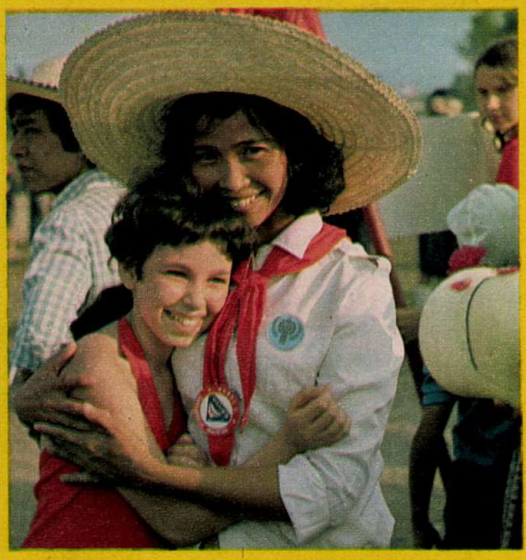

A művészetek napján sokat tapsoltunk a különböző országok művészeti csoportjainak. Ennek a finn kislánynak is

Nagy sikerük volt a litéri táncosoknak, akiket nem zavart az a tény, hogy a színpad fűből van

ERDŐ LESZ BELŐLE

Augusztus 6. A világtörténelem egyik szörnyű napja. Céltalanul – és a második világháború kimenetele szempontjából értelmetlenül –, ekkor dobták le Hirosimára az amerikaiak az első atombombát, amely a város háromnegyedét tönkretette. Mintegy nyolcvanezer ember halt meg, de elpusztultak állatok, növények is. Meghaltak a hűs, jó levegőt adó fák is...

Zánkán fákat ültettek az európai gyermektalálkozó résztvevői. Nyírfák, hársfák, cédrusok, fenyők, platánok nőnek fel a „népek barátsága parkban".

LUSZIÓ FEGYVERT RAJZOLT

A gyulai Mihalik Angelika segített, amikor az angolai Luszió Diniotival beszélgettem, ugyanis nem volt a közelben tolmács. Angelika pedig kézzel-lábbal „perfekt spanyol."

Úgy kezdődött, hogy Angelika önmagára mutatott: Angelika — Hungária. Luszió?

Angola: bökött maga felé Luszió. Angelika a vezetéknevét mondta: Mihalik. Luszióé? Luszió válaszolt: Dinioti. Angelika ismét magára mutatott, majd az ujjaival jelezte, hogy tizenhárom éves. Luszió is a kezével válaszolt, ő már tizenöt. És folytatta, itt tele a hasa, otthon mindig üres. Angelika galambot rajzolt, Luszió fegyvert. Angelika iskolát, Luszió pénzt. Luszió autóbuszt rajzolt, Angelika megértette: magyar Ikarus autóbuszokat szerelnek majd Angolában (évente ezer darabot, adta hírül a Népszabadság). Szolidaritás és mir. A világ két tájáról jöttek és pillanatok alatt értették egymást. Angelika fordított: Luszió nem tudta elvégezni az általános iskolát, mert szülei nem keresnek eleget. Luszió magyarázta, jobb lesz az élet Angólában is, fegyveres harcukat sokan segítik, s csak eztán lesz majd igazi béke.

Luszió otthon is szeretne jóllakni, nemcsak hazánkban. A sok Luszió mind sikeresen tanulna, ha lehetne.

Angelika és Luszió együtt rajzolták le az egymásba fonódó fehér és fekete kezet, az áthúzott bombát és a szabad galambot. Angelika és Luszió tudják, hogy milyen szörnyű a háború és milyen gyönyörű a béke.

VIZES DISCO

Lehetetlen volt nem táncolni. A kertész bácsi fűnyírás közben dudorászott, a strandlabdát ütemesen dobálták, a Hivogatót ritmusra lapozták.

A propagandabusz oldalánál tévéfocit játszó gyerekek lába ritmusra mozgott és a vízben fürdőzők a csa-csa-csa ütemére locsolták egymást. Táncolt mindenki és minden, még a törülköző is, amint szárítkoztak a gyerekek. És aki nem, hát az énekelt, vagy a tangó ütemére kente be a bőrét napolajjal.

Fürdéshez érkező csoport fegyelmezett alakzatban jött, de közben mindenkinek izgett-mozgott a lába, csípője — táncolt szinte az egész csapat.

Az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat agitációs autóbusza mindig ott állt, ahol éppen a gyereksereg tartózkodott. Ha a vitorláson voltak a gyerekek, akkor a messzi vizek felé irányították a hangszóróikat, és játszották a „kis hajóm" című Szécsi-slágert, ha a kikötőben vízibicikliztek, akkor a „Sárga tengeralattjáró" Beatles-számot küldték sok szeretettel — megjegyezve: bár a bicajosok mellénye sárga, azért ne bújjanak a tenger alá.

A mentősfiúk a strandmester lányának küldték a dalt: „Gyere ülj kedves mellém" (ők egész nap csónakban ültek, vigyáztak a fürdőzőkre, tehát nem jöhettek partra). Persze nagy nevetés fogadta a sikerült ötleteket, a jó bemondásokat.

A forró hangulat meg a hűs Balaton jól megfértek egymás mellett.

MINDEN NYELVEN EGY A DAL

ZSETON-SHOP

A barátság központban működött a zsetonstop. Hogy mi volt ez? Roppant érdekes, többnyelvű vetélkedő. A falakon számozott képek, a hangszórókból különböző eszközök, állatok hangjai hallatszottak. A versenyző feladata a megfelelő kép és a hozzátartozó hang kiválasztása volt. Persze nem mindenkinek sikerült ez egykönnyen. Például nagyot nevetett a közönség, amikor a bécsi Claudia Hirsh a disznóröfögést összekeverte a vekker hangjával.

Zeneszóra lufit fújni, fúvócsővel célba lőni, jó szórakozásnak bizonyult. S akinek elegendő zsetonja gyűlt össze, az vásárolhatott érte — mintha pénz lenne — a shopban, vagyis a boltban.

A játékvezető újból tréfásan hívta a jelentkezőket: „madam i messziö, dámen und herren, lédiz end dzsentlmen, hölgyeim és uraim, kommen zi közelebb!"

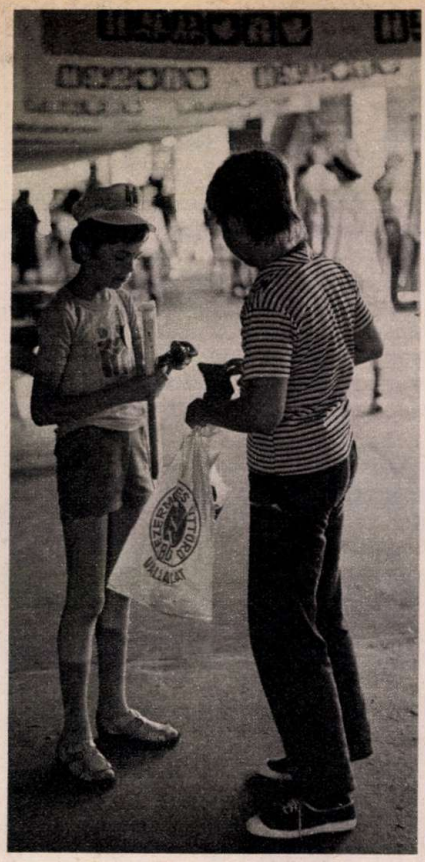

NEM TUDLAK ELFELEJTENI

Peace, trough, friendship írta a svéd Anna Bengston egy papírdarabra. Magyarul ez azt jelenti, béke, barátság, szolidaritás. A cédula továbbkerült. Ystävyys, rauha, solidaarisuus folytatták a finnek. Pokój, mondta lengyel, paz írta a chilei. Mir, így hangzik oroszul a béke. A találkozó jelszava: béke és barátság. Volt azonban olyan, akinek ennél is többet jelentett... Többet, mint a barátság.

Erhard Hettelbach frankfurti fiú mindig Narcisse tekintetét kereste. Séta közben szorosan fogták egymás kezét. Nem tudtak egymással beszélni, de erre nem volt szükség, nem kellett a beszéd. Tábortűznél közel egymás mellett ültek, és együtt élték át a csodát, azt, amikor gesztusokból, mosolyokból tudjuk, hogy a másik valamiért kedvesebb, mint a többi.

A búcsú mindig rossz. Nekik még keserűbb volt. Csak a szemükkel jelezték: nem tudlak elfelejteni.

A SZÉGYENLŐS

A plakátrajz versenyét a főtéren láthattuk. Ki guggolva, ki ülve készítette rajzát, festményét, amelynek témája a béke, a békés jövő. Tizenkét színű gombfesték, hat tubus tempera, rajzlap, törlőrongy, két ecset és egy festékes pohár — a kellékek, na meg a napsugár.

Egy szőke hajú kislány furcsa módon hasonfekve rajzolt. Leültem mellé. Hogy hívnak, melyik országból jöttél? — kérdeztem három nyelven, de ő lehajtotta fejét és hallgatott. A rajzlap sarkán kibetűztem a nevét: Fardel Sylvia. Leírtam. Dühösen kapta föl a fejét és németül szólalt meg.

— Milyen nyelven írsz rólam?

— Magyarul.

— Akkor jó! Mert nem tudják meg a szüleim.

— Mit? Azt, hogy szégyenlős vagy?

— Nem, csak félek, ugyanis otthon is így szerettek hasonfekve rajzolni, festegetni, de a szüleim haragszanak ezért, mert ez nem egészséges, és megtiltották. Ugye, nem írod meg, hogy melyik országból, melyik városból jöttem!

— Ha felemeled egy picit a fejed, és mosolyogsz, akkor nem.

— Köszi!

ARANYSZÍV A TÁNYÉRON

A főváros kerületeibe külön is ellátogattak a küldöttek. Az angolaiakat és a kongóiakat a kispestiek vették pártfogásba. Elvitték őket a híressé vált Gránit Csiszolókorong és Kőedénygyárba is, ahonnan a világ sok országába szállítanak tányérokat, dísztálakat, csészéket.

A gyerekek nem csupán nézői, hanem résztvevői voltak a munkának. Zöld köpenybe bújtak, tányérokat matricáztak. Egyet-egyet ajándékba magukkal is vihettek. És erre arany betűkkel felírhatták, ráégettethették a saját nevüket. Egy kongói kislány kivételével mindenki élt a lehetőséggel. Balossa Angela neve helyett egy szívet rajzolt, és alája ezt írta: „Szeretlek".

— A mamának viszem — mondta.

EGY MARÉK KOVÁSZ

A szentendrei skanzenben a kenyér történetével ismerkedhettek meg a gyerekek. Láthatták, hogyan nyomtatták régen a gabonát, hogyan őröltek lisztet a szárazmalomban, amelynek köveit lovak forgatták körbe-körbe.

A pilisszentlászlói Kiss Lajosné a kenyérdagasztást, Vajók Lászlóné pedig a kenyérsütést mutatta be. A kemencéből kiszedett ropogós héjú kenyeret felszeletelték, kosarakba rakták és mindenki annyit ehetett belőle, amennyit akart.

A Norvégiából érkezett tizenhárom esztendős Fred Lind az ötödik karéj elfogyasztása után odament az asszonyokhoz, hogy megtudakolja tőlük, mitől olyan puha és finom a magyar kenyér. Kiss néni felemelt a teknő széléről egy darab kovászt, amelyet mindig az előzően dagasztott kenyértésztából tesznek félre.

— Ettől!

— Tessék nekem egy marékkal becsomagolni — mondta a fiú. — A nagybátyám is pék. Örül majd neki.

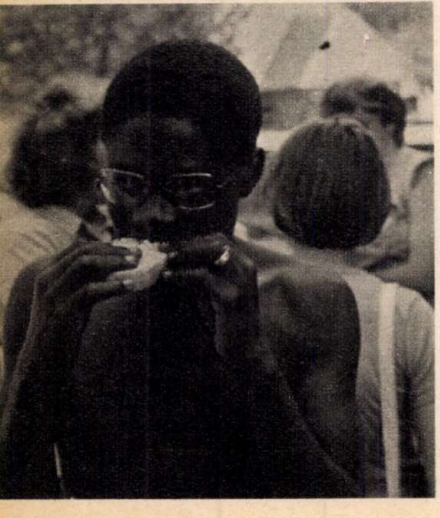

KÉPESLAPOKAT VÁRNAK

Vietnamból tizenhatan jöttek. Távolról is könnyen felismerhettük őket széles karimájú jellegzetes kalapjukról és arról, hogy mindig sokan állták körül őket. Címeket, jelvényeket cseréltek, nehéz sorsokról faggatták, szeretetteljesen ölelték át vállukat.

A „Veled vagyunk Vietnam" valósággá vált.

Csinos vietnami kislánytól kérdeztem:

– Mi a neved kislány?

A tolmács válaszolt:

– Ő nem kislány, hanem a vietnami delegáció vezetője, harmincegy éves. PHAN THI NÓ a neve.

Elmondta, hogy nagyon tetszik a nyári magazinunk – a Halihó – és szívesen cserélnének posta útján képeslapokat.

Címük: 60 TRAN PHU NHATRANG PHU KHANH, VIETNAM.

MINDEN NYELVEN EGY A DAL

ALBINO AUTÓZOTT

Budapesttel ismerkedve a Vidám Parkba is elmentek a találkozó résztvevői. Tíz jegyet kaptak, tíz „szerkentyűn" ingyen játszhattak.

A legnagyobb sikere az autóknak volt. Albino Damowamlene, az angolai küldöttség tagja addig ki sem jött a miniautó-versenypályáról, amíg a jegye tartott. Csak akkor eszmélt rá, hogy jó lett volna néhányat tartalékolni, amikor a szélnél sebesebben sergő-forgó repülőgépekhez ért.

A Csongrád megyei Kovács Feri észrevette a sóvárgó tekintetű fiút. Váltott neki három beugrót.

A küldöttségek autóbuszai így hát ezen a napon késve indultak vissza Csillebércre. A gyerekek azonban türelmesen ültek helyükön, mert megérezték, hogy Albinónak még egy kicsit játszani kell.

HA A VILÁGON MINDENKI ILYEN LENNE!

„Gólya viszi a fiát." Ezt a játékot mutatta be a Parlament vendégeinek az egyik jelenet. A csillebérci Szikra altábor két leány lakója kezét egymásba kulcsolva, karjára ültetve hozták-vitték műsortól műsorig Astrid Wenzelt, a nyugat-berlini küldöttség tagját, aki balesetet szenvedett.

— Tegnap részt vettem Csillebérc felfedezésében. Az erdőben ismeretlen és nagyon gyönyörű virágot pillantottam meg. Arra gondoltam, hogy ez lehet gyűjteményem ékessége. Feléje léptem, de a lábam a sziklán megcsúszott, és... Bokámat az orvos tette helyére. Néhány napig sehová sem mehettem, minden érdekességről lemaradtam volna, ha magyar barátaim meg nem lágyítják az orvos szívét. Azóta mindenhová magukkal visznek — mesélte Astrid.

Mit lehet ehhez hozzátenni? Jó lenne, ha a világon mindenütt így törődnének egymással az emberek.

A TORTAKIRÁLY TRÓNFOSZTÁSA

Néhány órára az Országház adott otthont a soknyelvű gyerekseregnek. Zenés, játékos műsorok mellett a találkozó szenzációja a malomkő nagyságú torta szétosztása volt.

A lengyel küldöttség a legerősebb fiút, a katowicei Vojtek Gót bízta meg a nekik járó adag átvételére. De az óriásszelet még az ő izmait is próbára tette. Társai leleményes ügyességgel siettek segítségére, egymás mögé álltak és egy-egy harapással könnyítettek terhén.

— Éljen a tortakirály! — mondta a tizedik harapás után lelkesen az egyik lány.

A kongói küldöttség tagja, Andogelle Mireille, aki a lengyelek közelében volt, és akinek Vojtek ugyancsak adott néhány harapásnyi tortát, hirtelen közbekiáltott:

— Vojtek nem király, hanem elnök. A királyok nem olyan jószívűek, mint Vojtek.

Nekem már van!
Nekem is van!!!

tanuló-
baleset-
biztosításom

PARLAMENT A TÓPARTON

Alig néhány hónap — és sor kerül a 10—14 évesek legjelentősebb fórumára, az országos úttörőparlamentre. A nagyszabású összejövetelt a csapatok, majd azok küldötteinek részvételével a kerületi, járási, városi és megyei tanácskozások előzik meg. Most a budapesti XXII. kerületi úttörők nyárhoz illő környezetben megrendezett parlamentjére látogattunk el.

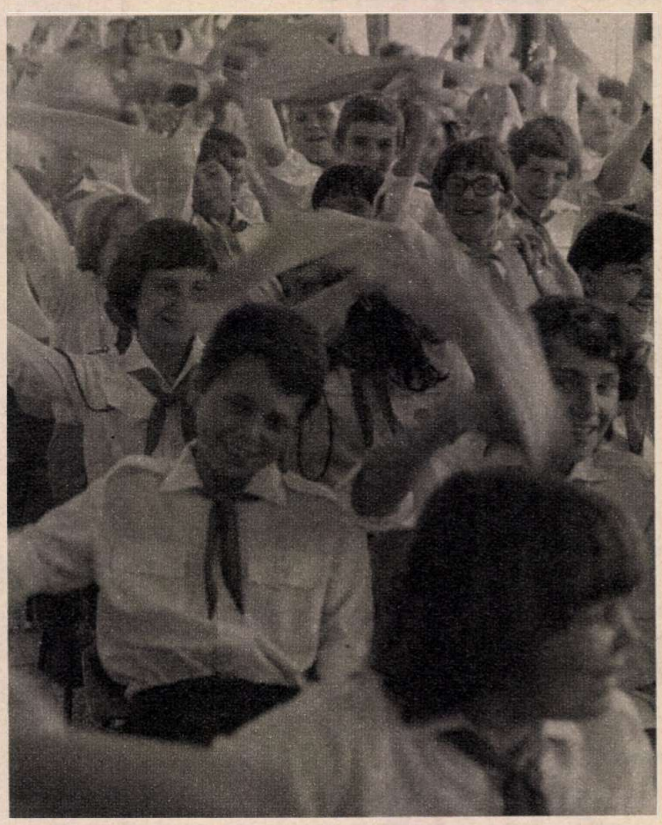

Balatonakali. Borongós, szeptember előtti délelőtt. Fütyürésző szél, álmos napsugár. De a faházakban és azok környékén teljes „terjedelmében" zajlik az élet: gyerekek sietnek tollal, papírral a kezükben, tanulmányozzák a faliújságot, vitatkoznak, fogalmazványokat szerkesztenek — s persze fociznak, hintáznak is, no meg jókat harapnak a repetára kapott kenyérből, löncshúsból. Így teljes a tábor, pontosabban a XXII. kerületiek úttörőparlamentje.

Piszkál a kíváncsiság

Markalf Katalin, az 5534-es számú Makarenko Úttörőcsapat küldötte jelenleg szekciótitkár; lelkiismeretesen igyekszik ellátni feladatát. Bár pingpongcsatára hívják, inkább azt összegzi, amiről társaival beszélt: hogyan lehetne politikusabbá tenni az őrsök, rajok hétköznapjait.

— *Talán az a legegyszerűbb* — szorítja le könyökével széltől lobogtatott papírjait —, *ha megvalósítjuk az idei úttörőév jelmondatát. „Tettekkel a mi világunkért" — azt hiszem, ebben minden benne van. Ha ennek jegyében dolgozunk, egyben politizálunk is. Persze, aki a vörös nyakkendőt felköti, az már maga is politizál.*

Az egyik füzetlap addig rakoncátlankodik, hogy csak kibújik Kati kezéből. Sebaj, ha már így történt, megnézem, mit tartalmaznak a gyöngybetűkkel írt mondatok. Hm, ez valóban komoly gondolat: „... a passzívabb pajtások bevonásával fokozhatjuk a nyakkendő megbecsülését". Nem hagy nyugton a kíváncsiság — Kati valóban tudja, hogy mit jelent, amit leírt?

— Mondd csak, mi az, hogy passzív?

— *Egy nagyon csúnya tulajdonság. Arra mondjuk, aki félrehúzódik, nem törődik semmivel, és azt hajtogatja: minek csináljak én bármit is, ha van, aki helyettem megcsinálja.*

Kati nyert — s én a többiek véleményét hallgatom.

Jó esetben „világvevő"

— *Az ötödik szekcióban a sportőrsök cseréltek véleményt* — mondja *Szabó Andrea* hetedikes, a 3013-as számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat tagja. — *KISZ-esekkel nagyon jó a kapcsolatunk, gyakran rendeznek nekünk sportnapokat, s ezek jól szoktak sikerülni. Az is jó, hogy az órák közötti szünetekben van testnevelés, de még jobb lenne, ha nem az iskolarádió szerkesztői, hanem a tanárok személyesen vezetnék ezeket a foglalkozásokat.*

Egyre többen gyűlnek köréjük. A kétnapos tanácskozásból — amelyen hetvenen vesznek részt — lassan „mini"-parlament alakul. Sorjáznak a javaslatok, s nem utolsósorban a kérdések. Már persze azok, amelyekre a további fórumokon várnak választ az úttörők.

— *Egyik nagy gondunk: hogyan lesznek számunkra világosabbak a világ eseményei?* — kérdezi *Markalf Kati.* — *Erre remek eszközünk tartjuk a tévét, de az adásokat csak az osztályfőnöki órán nézhetjük.*

„Szerencsés" gond, hiszen eszembe jut: vajon mit néznek az iskolában a kisebb falvak, községek diákjai, akiknek jó esetben „világvevő" rádió jut...? De *Szabó Andrea* máris az ellenpélda ellenpéldáját említi:

— *Nálunk nagyon rugalmasak a tanárok. Ha teszem föl, kémiaórán irodalmi műsor van a televízióban, megnézzük, és az irodalomórán pótoljuk a kémiát — vagy fordítva.*

Az ugyancsak „petőfis" *Wéber József* mindenkit érdeklő kérdést feszeget: hogyan lehet érdekesebbé tenni a rajgyűléseket. Mindjárt válaszol is: tréfás versenyekkel, vetélkedőkkel, tapasztalt KISZ-esek, veteránok meghívásával.

— *Ez rendben van* — teszi hozzá *Kollár Adrien*, az 5556-os számú Korvin Ottó Úttörőcsapat küldötte —, *ám az érdekesség akkor ér valamit, ha ezzel a csapatért, az iskolánkért is többet teszünk.*

Tároljuk az emlékeket

Nem mondok meglepőt, ha azt állítom: Adriennek igaza van. S az is jó dolog, hogy véleményével nincs egyedül. Így látja, tapasztalja *Fodor Klára* is, a XXII. kerület úttörőelnöke.

— *Igazán a legértelmesebb, legjobban felkészült társaikat küldték a gyerekek erre a tanácskozásra* — mondja. — *A szülőkkel sem volt „baj": mindenkit elengedtek, kivéve azokat, akik hirtelen megbetegedtek. Úgy gondolom, a most megválasztott tíz küldött méltó módon képviseli majd kerületünket.*

Gyengül a szél, a felhők is mintha összébb zsugorodtak volna. Talán előkerülhetnek a fürdőnadrágok és -ruhák, hogy a gyerekek még egyszer megmártózhassanak a tóban. Szép emlék lesz ez is októberben, amikor majd tanácskozásra ül össze a budapesti úttörőparlament.

— i — r

Fotó: Gaál Zoltán

Immár hagyománnyá vált, hogy minden esztendőben segítséget nyújtunk az egyéni, az őrsi, a raj- és a csapattervek elkészítéséhez. Időrendi sorrendbe állítottuk össze a legfontosabb tennivalókat. Most csak az első negyedévre teszünk javaslatot. Ezeknek a segítségével alakíthatjátok ki saját ötleteiteket, elképzeléseiteket, vállalásaitokat. Természetesen minden úttörőcsapatnak vannak sajátosságai, erre kell építeni a terveket. Ígérjük, hogy az elkövetkező negyedévek tervét is idejében megtalálhatjátok majd lapunkban.

VÖRÖSNYAKKENDŐS

NAPTÁR

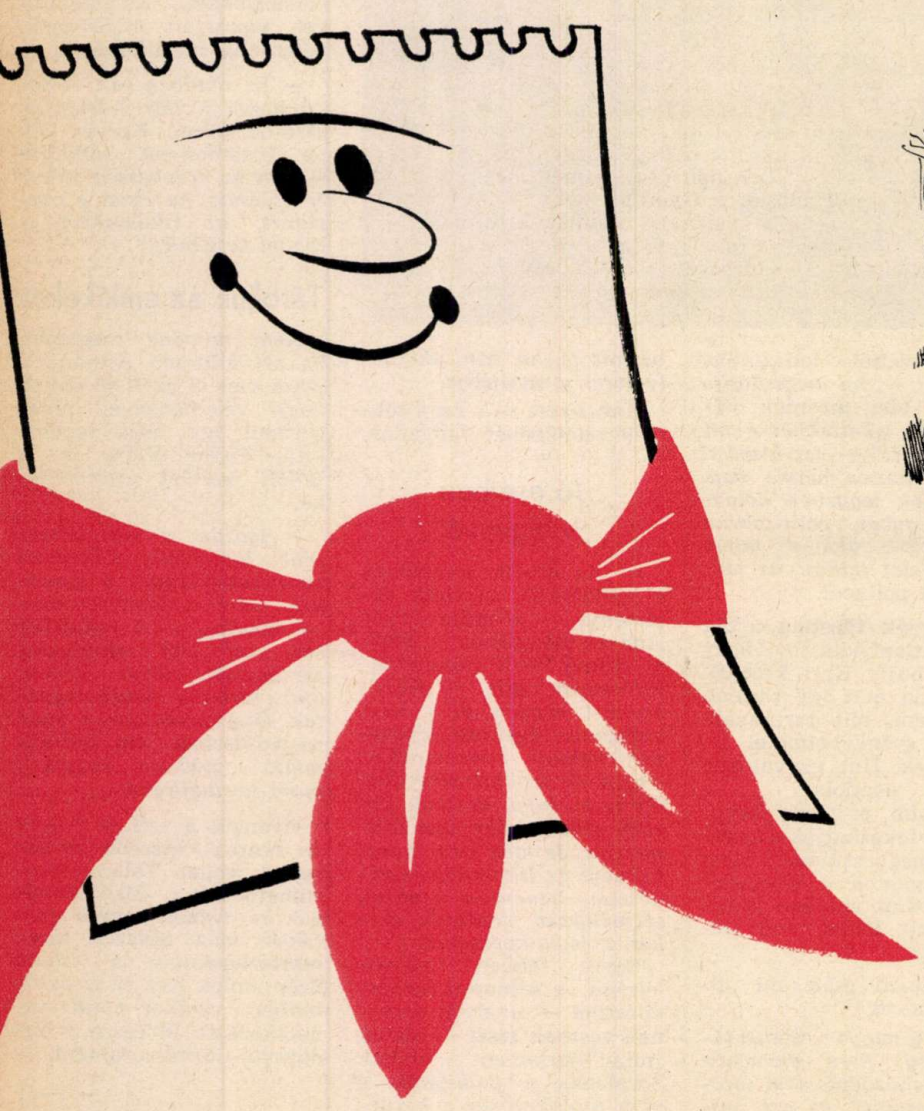

SZEPTEMBER

OKTÓBER

NOVEMBER

— A hónap egyik őrsi összejövetelén beszélgessetek az új 12 pontról. (Megtalálható az úttörőzsebkönyv 2. oldalán is.)

— Írjátok össze javaslataitokat a csapat programjához.

— A 4+1 akció elindítása. Ismerjétek meg a négy feladatot.

— Battonyaiak, makóiak, ti ünneplitek elsőként lakóhelyetek felszabadulásának 35. évfordulóját: a szabadság napját.

— Valamennyien újítsátok meg a társadalmi kapcsolatot a KISZ-esekkel, a patronáló üzemmel, a szocialista brigáddal, a családokkal.

— A csapat meghirdeti a tudományos-technikai szemlét.

— Az idén is folytathatjátok a korábban meghirdetett „A művészetek vándorútján" elnevezésű kulturális játékot. A jelentkező kollektívának (őrs, szakkör, napközis csoport stb.) ötven feladatból tízet kell kiválasztania. A játék kerete: vándorút. A feladatok között lehetnek portyák, utazások (képzeletbeliek is), megismerés (pl. baráti népek táncos körjátéka), valamint gyűjtő- és alkotómunka. A legjobb munkát végző közösségek elnyerik „A művészet barátja" címet.

— Ugyancsak folytassátok a tavaly is már sok sikert elért Barátaink... közművelődési játékot. Barátotok lehet a könyv, a múzeum, a film, a rádió, a televízió, a színház, a muzsika, a tánc a szép szó, az újság és a technika. Ebben a hónapban beszéljétek meg, hogy mivel (esetleg többel is) köttök barátságot és hogyan valósítjátok azt meg.

— A csapat meghirdeti a kulturális szemlét, az úttörők és kisdobosok amatőr művészeti tevékenységének játékos vetélkedőjét. A szemlén rengeteg lehetőség nyílik a tehetségek kibontakoztatására. Az alábbiakra nevezhettek be: énekszóló, énekkettős, énekhármas, éneknégyes, éneklő raj, énekkar, éneklő csoport (kamarakórus), szólóhangszer, kamarazene, zenekar, versmondás, mesemondás, prózamondás, irodalmi színpad, gyermekszínjátszás, népi játék, tánc, báb, valamint az éneklő ifjúság körusszemle és az éneklő ifjúság a mikrofon előtt.

— Felhívjuk figyelmeteket a már hagyományossá vált pályázatokra, amelyeknek a felhívását a Pajtásban találjátok majd meg. Meghirdetik a képző- és iparművészeti pályázatot, a fotópályázatot és a népművészeti, népi iparművészeti pályázatot.

— Két — szintén hagyományos — fesztivál megrendezésére is sor kerül. Az egyik: a nemzetiségi úttörőfesztivál, a másik: országos úttörőbábjátékos fesztivál.

— Már most kezdődhet a felkészülés a Kazinczy-versenyre.

— Minden őrs részt vehet a „Hajrá, őrsök" elnevezésű olimpiai tömegsport-akcióban. Az őrsök teljesítményét havonta a rajnaplóban összegezzétek.

— Szeptember 29.: a fegyveres erők napja. A csapatok ezen a napon tartják a csapatzászló ünnepét. Számjátékkal, túrával, akadályversennyel tarkított programmal tehetitek igazán érdekessé a nap eseményeit.

— Október 2.: nemzetközi békenap.

— Október 6.: emlékezzetek meg az 1849-ben Aradon kivégzett tizenhárom honvédtábornokról. (E szomorú történelmi esemény 130 évvel ezelőtt történt.)

— Ebben a hónapban ülnek össze a megyei úttörőparlamentek. Itt választják meg az országos úttörőparlament küldötteit.

— Megkezdhetitek a felkészülést a tudományos-technikai úttörőszemlére. (A következő vetélkedőkön vehetnek részt a társadalomkutató úttörők: Az ember és a természet. — Természetkutató úttörők: Az ember és a társadalom. — Úttörőtechnikusok: A technika az ember mindennapi életében. — Úttörő mezőgazdászok: A mezőgazdaság és a vegyipar. — Az orosz nyelv barátai: A szocialista országok barátsága. — Nemzetiségi nyelv- és irodalmi szakkörök résztvevői: Több nyelven egy akarattal. — Eszperantó vetélkedő: A világ gyerekeinek élete. — Úttörő-matematikusok vetélkedője (főleg 7. és 8. osztályosok részére): Minden vetélkedőn 3 fős csoportok indulhatnak. Felkészülési idő: december végéig.

— Nyújtsatok segítséget mindannyian a termelőszövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak az őszi betakarítási munkálatokban. A munkát az úttörőtanács szervezze!

— Október hónapban ismét megkezdi adásait a Gyermekrádió Százszorszép Színháza (A színház kritikusokat keres. Ti is azok lehettek, ha az előadásokat meghallgatjátok, megvitatjátok, s véleményeteket elküldítek a rádióhoz.)

— Október hónap alkalmas az értékteremtő, értéktermelő munkára. Mit dolgozhattok? Játszótér, grund rendbentartása, Esős időben a csapatotthont, pinceklubot csinosítsátok... Jelszó: Tettekkel a mi világunkért!

— E hónap még az összetett úttörő honvédelmi verseny (UHV) felkészülésének az ideje. De ahol már jól felkészültek a résztvevők, lebonyolíthatjátok a háziverseny őszi fordulóját.

— Ugyancsak októberben kezdődik a nemzetközi iskolakupa úttörő közlekedésbiztonsági verseny is. Első fordulója természetesen az iskolában megrendezett alapfokú verseny. Ekkor alakul ki a két fiúból és két lányból álló csapat, amely a középfokú versenyen képviselheti a csapatot.

A Hajrá őrsök! sportakció keretében rendezzetek egy nagy túrát lakóhelyetek környékén. A Vár a természet turisztikai játék is hozzá kapcsolható. Ilyenformán a túra legkevesebb hat kilométer hosszú legyen.

Október 31.: takarékossági világnap. Nézzetek körül az iskolában, otthon, a mindennapi életben, mivel és hogyan takarékoskodhattok. Az úttörőszövetség a MÉH Trösztte közösen hasznosanyaggyűjtési versenyt szervez az iskolák úttörőcsapatai között.

— November 4. Ságvári Endre születésnapja. Ságvári-csapatok, e nap számotokra ünnep, a csapatnévadó napja.

— November 7. a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 62. évfordulója. Küldhettek üdvözlőlapot a szovjet, vagy más baráti országban élő levelezőtársatoknak, ismerősötöknek.

— Tegyetek virágot a szovjet hősök emlékművére.

— Megkezdődnek a felvételi próbák az első és negyedik osztályokban a kék és vörös nyakkendőért. Kisebb barátaitok sok-sok segítséget várnak tőletek.

— November egészségnevelési és fogászati hónap. A csapatfaliújságok hívják fel a figyelmet a legfontosabb egészségügyi teendőkre (pl.: evés előtti kézmosás, mindennapos, rendszeres fogmosás, a tízórai elfogyasztásának módja).

— Nyolcadikosok! Ebben a hónapban többször is beszélgettek majd a jövőtökről. Melyik az a pálya, amelyet érdemes élethivatásul választani? Tartsatok rajösszejöveteleket, kerekasztal-vitákat. Hívjatok felnőtt vendégeket, akik választ tudnak adni kérdéseitekre.

— Egy őrsi vagy rajösszejövetelen beszélgessetek Debrecenről, az úttörőparlament városáról. Hívjatok vendégül olyan felnőttet, aki járt már e szép tiszántúli városban.

— November 22—24.: Debrecenben tanácskozik a VII. országos úttörőparlament. A Rádió, a Televízió, valamint az úttörőlapok segítségével kísérjétek figyelemmel a tanácskozás eseményeit.

— 61 évvel ezelőtt, 1918. november 24-én alakult meg a Kommunisták Magyarországi Pártja. Egy szál vörös szegfűvel köszöntsétek a kommunistákat (szülőt, pedagógust, pártoló tagot).

— Ebben a hónapban a rajközösségek megbeszélik az úttörőév első három hónapjának tapasztalatait. Számadás az eddigi munkáról. (Az egyéni vállalások, megbízatások értékelése bekerülhet a zsebkönyv 45. oldalára.)

— Ifitoborzót rendez a csapat. Ti is segítsetek. Keressetek fel olyan KISZ-es fiatalokat, akik szívesen eljönnek hozzátok ifjúvezetőnek.

LAMPIONOK

Teréz az ablaknál áll, nézi a kertet. Csend honol a házban, a konyhából olykor edényzörgés hallatszik; elér az ebédlőig. Anya mosogat. Az égbolton viharfelhők, valahol messze már kitört az égiháború, mert olykor lilás fénynyaláb vetődik az égre, s utána nyomban kihuny. Megindul a szél is. A kert fáin színes lampionok, egyik fától a másikig papírgirland. A kislány arra gondol: nemsokára a kertbe eső zúdul, s a papírgirlandokból nem marad semmi. Most még vannak, rózsaszínű, pihelágy csikokat vonnak az est sötétjébe.

Ma délután azt mondta neki anya: „Erről majd még beszélünk, Teréz!" S ő félt anyának ettől a hangjától. Ritkán volt erélyes hozzá, kíméletlen soha, idegenek, vendégek előtt nem vert a fenekére, nem korholta. Minden pajtása irigyelte anyjáért, aki fiatal, szép és kíméletes. Teréz éppen azért tartott anyjától, mert jól ismerte erényeit, ám tudta az erejét is. Anyától nehéz bocsánatot kérni. A szomszédukban Évike összetett kézzel „pitizik" bocsánatot anyukájától. Teréz megkövülten figyeli, látja, hallja, hogy nagyanyó biztatja: „Na, tedd össze a kis kezedet, úgy kérj bocsánatot!" És csodák csodája, Évike anyukája meghatódik az összetett kézzel álldogáló kislánytól. „Hogy ez milyen cuki módon tud bocsánatot kérni!" — kiáltja, és helyreáll közöttük a béke. Ilyesmi bizony náluk soha nem történik. Anya nem fogadna el tőle ilyesmit.

Cseng a telefon. Ez apa

A KERTBEN

lehet. Valahányszor visszatér az építőtelepre, menten telefonál. Teréz még a lélegzetét is visszafojtja, úgy figyel. Vajon anya panaszkodik-e rá apának? „Fiam, bajok vannak Terézzel!" — valami hasonlót ha mondana, az kimondhatatlanul rosszul esne neki. De nem mond. Anya azt közli apával, hogy véget ért a gyerekzsúr, hogy valóban szép volt a kert, Teréz ízlésesen feldíszítette... „A mai napig nem is hittem, hogy ezt a kertet lehet és szabad díszíteni. És szabad, és lehet! Leleményes kislány Teréz, ó, persze, hogy van ízlése." Anya még azt is mondta: fájlalja, hogy apa nem maradhatott velük még egy napot.

Teréz szereti, ha apa előtt dicsérik. Tudja meg apa, hogy az ő kislánya a világ legkülönb teremtése. Tovább nem hallgatózik, a vihar kitörését figyeli. Már szaggatja a fától fáig futó krepp-papír fodrokat. A kert ellenáll, szenved, sóhajt. Az augusztusi melegtől kiszáradt föld esőt kér. Teréznek eszébe jut, hogy amikor anya hazajött, és a délutáni fényben meglátta a kertet, szóhoz sem jutott. Állt a veranda lépcsőjén, a két szatyor a lábánál s csak nagy később sóhajtotta: „Nahát, ez aztán igen..." Kisvártatva megérkezett autóval apa, megfürdött, utána zümmögött a villanyborotvája. Terézt már a borotva hangja is boldoggá tette. Az előszobában bukdácsolt, tett-vett, hogy hallja a villanyborotvát. Hirtelen elébe toppant anya: „Teréz, honnan volt neked pénzed krepp-papírra?" A világ legtermészetesebb hangján válaszolta: „Hát kivettem a félretett pénzből." Anya szembogara összeszűkült, és akkor mondta: „Na, erről még beszélünk..."

Teréz töpreng. Mit kell arról olyan mérhetetlenül sokat beszélni, ha egy gyerek hozzányúl a megtakarított pénzéhez? Elvégre önmagát bünteti: később veheti meg a kerékpárt... Felriad. Anya áll mögötte. Nem gyújtott villanyt, amikor a szobába lépett, s mindig nesztelenül jár.

— Teréz, a pénzről van szó.

A kislány sértetten kérdezi:

— Melyik pénzről?

— Arról, amit beleegyezésem nélkül kivettél a kasszából.

Teréz szomorú, mert anya igazságtalanul bántja, feleslegesen leckézteti. Hát most már tisztázzák: az övé a megtakarított pénze, vagy sem? Övé volt, hiszen júliusban, a táborba menet apa adta neki. S akkor az első este ott a táborban Ápicz azt mondta: betenné a pénzét a Terézé mellé, mert olyan jópofa pénztárcája van. Betette a huszonöt lejt. Másnap Ápicz negyven lejt vett ki az ő bukszájából. „Ha együtt őrizzük, akkor fele-fele". Fogalma sincs, anya miért lett annyira ideges, amikor ezt elmesélte neki. Ha az ő szülei jobban keresnek, mint az Ápiczé, ha náluk ő egyke, és Ápicznak négy testvére van, világos, hogy a zsebpénz is oszlik. Ő imádja Ápiczot, okos, kedves, jó kislány. Mi mindent vettek abból a kétszázhuszonöt lejből! Mindenkinek hoztak ajándékot. És anya nem akart beleegyezni, hogy meghívja Ápiczot a születésnapjára. Teréz bőgött: „A legjobb barátnőm!" A végén anya engedett: „Ápicz eljöhet, de a testvérei nem!" Álltak négyen a kerítés mellett, és befelé kukucskáltak. A szépen megterített asztalnál anya tortát szeletelt. Ápicz ült, nézte az óriási tortaszeletet, és nem volt ereje felvenni a villát, nekilátni az evésnek. Akkor apa felállt az asztal mellől és kinyitotta a kaput. Iszkolt befelé Ápicz négy testvére. Igen — tisztázta magában Teréz —, ezek a gyerekek az ő világához tartoznak. Ápiczcal meg a testvéreivel fára mászik, énekel, bújócskázik a nagy kertben... Most anya hirtelen rásújt a szavakkal:

— Teréz, ha netán kíváncsi vagy a véleményemre, a táborban Ápicz igenis meglopott téged! Alkalomadtán ezt majd közlöm a tanító nénivel is. Te már negyedikes vagy, nem élhetsz bele a világba. Neked fogalmad sincs a pénz értékéről.

Kitört a vihar, felhőszakadás kísérte. Percek alatt eltűntek a papírgirlandok, a krepp-papír lemosódott a lampionokról. Maradtak a régi, kovácsoltvas tartók, azok az abroncsszerű, rozsdás szomorúságok, ahogyan nagyapa rájuk hagyta. Ápicz ötlete volt, hogy krepp-papírral vonják be őket. Hólyagos lett az ujjuk, annyit nyálazták, sodorták a papírfodrokat. Az utolsó nap délutánján Ápicz haza is vitt a papírból, mert képtelenek voltak ketten megsodorni. Igaz, neki nem úgy van fogalma a pénz értékéről, mint anyának, mert ő utál pénzt kuporgatni. A pénz azért van, hogy az ember megvegye, amire szüksége van, amit óhajt, és ezáltal boldog legyen. No meg, hogy a hozzá közelállóknak örömöt szerezzen.

Teréz sír, sikít, torkaszakadtából kiabál. Úgy üvölti el anyjának az érzelmeit, gondolatait a pénzről, mintha anya süket lenne.

Aztán csend ülepszik kettőjük közé.

Anya döbbenten áll Teréz előtt, majd lassan, óvón vállára teszi a kezét, magához vonja.

Teréz újból sikolt:

— Nekem Ápicz a legdrágább a világon... igen, ő... és apa... és légy szíves, ne bántsd Ápiczot, esze ágában sem volt meglopni engem... A te drága kertedet szerettük volna egyszer feldíszíteni... Ápicz is ezt akarta, mert érzi, hogy utálod, hogy látni se bírod... De Ápicz nem utál téged... ő nem utál senkit, ő mindenkit szeret... Ezt is mondd meg a tanító néninek!

Anya szeme könnyes:

— Jaj, Teréz, azt hittem, hogy te már nagylány vagy! Te már megértesz sok mindent. De neked még nőni kell ahhoz, hogy engem is szeressél. Te olyan vagy, mint ez a vadon növő kert, én pedig úgy akartam rád jelmezt húzni, mint te meg Ápicz az öreg lampionokra. Látod, Teréz, elmosta az eső a lampionok ruháját... Na, gyere mellém a nagyágyba. Később jár.

Befészkelte magát a nagyágyba, még jó darabig beszélgettek, és elfogadta, hogy anya legyen holnaptól kezdve az ő pénztárosa, tanácsadója. Az eső pedig elmosta a kertre aggatott díszeket. Másnap reggel Teréz az ablakhoz ment, és elnézte a kertet. Nagy később felsóhajtott: „Okos eső, látni se akarom a díszeket! Csak Ápiczot akarom látni!" Erre nem kellett Teréznek sokáig várakoznia. A kerítésen ott állt Ápicz kurta szoknyában, szorosan befont hajjal, hűséges szemmel. Ott állt, és éleset fütyentett neki.

A nyár utolsó napja volt.

Tóth Mária

(Az elbeszélés írója a Romániában megjelenő Jóbarát című úttörőlap munkatársa)

— Aztán vigyázzatok magatokra! Jó utat... — búcsúztatták az expedíciósokat a szerkesztőség kapujában

EL/ MENTEK VILÁGGÁ!

Nagy vállalkozás, csodás kaland volt! Amikor belekezdtünk, még nem is sejtettük, mennyi itthoni segítőtársra és mennyi új külföldi barátra bukkanunk útközben... Így indultunk világgá, mi négyen, Pajtás-expedíciósok. Hogy mit láttunk, merre jártunk? Jövő héttől kezdve elolvashatod...

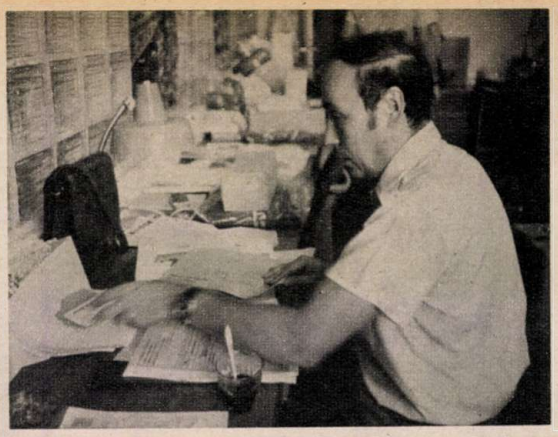

Az előkészületek során kilószámra gyűltek a levelek, táviratok, telexüzenetek, a mindenféle fontos cédulák . . .

„Csak minden beférjen a zsákokba, csomagokba!" — tanakodtak munkatársaink: Dési Péter, Bőcs Ferenc, Gaál Zoltán és Porkoláb Csaba

Hazánk szíve, országunk szimbóluma elől indult messzi útjára az expedíció, hogy hírt hozzon tizenegy ország gyerekeinek életéről
Fotó: Wagner Margit

Amikor elhatároztuk, hogy a nemzetközi gyermekév tiszteletére autós riport-expedíciót szervezünk Európa tizenegy országába, az egész olyan volt, mint valami szép álom. Utólag töredelmesen bevallhatom: magam sem tudom, hogyan mertünk az egészbe belevágni. Nincs feneketlen szerkesztőségi „kincstárunk", sem mesebeli aranyalmát termő fánk, de még hétmérföldes csizmánk sem, hogy munkatársaink ezzel indulhattak volna útnak.

Ismerünk azonban egy csodálatos varázsigét, amelyre feltárul minden ajtó, amelynek hallatára megmelegszik minden ember szíve, s ez egy szó csupán: gyerekek . . .

Expedíciós álmunk megvalósításához mindenkitől — első szóra — segítséget és baráti támogatást kaptunk. Nem volt olyan hivatalos szerv, intézmény vagy tröszt, amely azonnal meg ne értette volna: ez a sosemvolt expedíció a gyerekekért indul útnak, hogy különleges ajándékkal — messzi tájakon, más országok gyermekeinek életéről készült riportsorozattal — kedveskedjen a magyar úttörőknek. S mikor lenne aktuálisabb ez, mint a nemzetközi gyermekévben.

Sokan és sokat tettek értünk, de minden, amit kaptunk, azt a gyermekévnek adták, a gyerekekért hoztak áldozatot. Az idén kicsinosított sok osztályterem, berendezett óvoda, átadott játszótér, megnyílt úttörőtábor és gyerekkönyvtár sorába ez a különleges ajándék szépen beleillik.

Most, hogy riport-expedíciónk négy tagja — Dési Péter, Bőcs Ferenc, Gaál Zoltán és Porkoláb Csaba — elment világgá, nekem jutott a feladat, hogy a Pajtás olvasóinak nevében köszönetet mondjak. Mindazoknak, akik a maguk eszközeivel segítettek, hogy a kis csapat egyáltalán útnak indulhasson, s két hétig járja Csehszlovákiát, az NDK tájait és Lengyelországot, illetve útja második felében egy hónapig barangoljon Ausztriában, Svájcban, Franciaországban, Hollandiában, Belgiumban, az NSZK-ban, Dániában és Svédországban.

Ezt a nagy utat voltaképpen Pajtás—Volán-expedíciónak is nevezhetjük, hiszen az úthoz, a Volán Tröszt tette-adta-segítette a legtöbbet! Azonnal megértették a nemzetközi gyermekévhez kapcsolódó célunkat, s a gyerekek szeretetétől vezérelve meg is teremtették hozzá a szükséges eszközt: az út második feléhez tőlük kaptunk kölcsön egy kényelmes személygépkocsit és egy négyszemélyes, teljesen felszerelt lakókocsit, hogy munkatársainknak sehol Nyugat-Európában ne legyenek szállásgondjaik.

Ez a guruló Expedíció Hotel minden kényelemmel felszerelt. Csak egy valami hiányzott belőle: a hűtőszekrény. Nosza, egy telefon a Villamosipari Kutatóintézetbe, s máris küldték az autó akkumulátoráról működtethető kis hűtőszekrényt.

Az utazással és alvással tehát már nem lesz gond. És az élelemmel? Ismerve a külföldi éttermi árakat, no meg lapos útibukszánkat, nem szerettük volna, ha négy munkatársunk túl karcsúra soványodva érkezik haza . . .

A Konzervipari Trösztnél csak azt kérték: soroljuk fel igényeinket, a többit bízzuk rájuk! Több láda konzervet küldtek, s így az úton négy munkatársunk naponta más-más főtt ételt ehet. A sok konzerv különleges célú kiviteli engedélyére pedig azonnal ráütötték a pecsétet a Magyar Nemzeti Banknál.

Hatalmas csomagban érkezett a gyógyszer a Fővárosi Tanács Gyógyszertári Központjától. Az Ezermester- és Úttörőbolt Vállalat tetőtőtalpig úttörővezetői egyenruhába öltöztette munkatársainkat. Melegítőket, csomagtartóra szerelhető nagy zsákokat, tornacipőket küldött a TRIÁL, az Express pedig trikókat, sapkákat adott. Kilószámra kaptunk jelvényeket, plakátokat, matricákat, ajándéktárgyakat az úttörőszövetségtől, az Állami Ifjúsági Bizottságtól, s nem utolsósorban saját kiadónktól, az Ifjúsági Lapkiadó Vállalattól . . .

A Pajtás-expedíció világjáró tagjai mindenhol segítségre számíthatnak a külföldön élő magyar tudósítóktól, illetve testvérlapjaink szerkesztőségeitől, Genfben pedig fogadják őket a nemzetközi gyermekév európai titkárságán.

Hatalmas dossziékat töltenek meg azok a levelek, táviratok, telexüzenetek, amelyek mind arról tanúskodnak: kézről kézre adva segítik riportkészítő munkájukat Európa különböző országaiban, hogy minél színesebben és érdekesebben számolhassanak be hétmérföldes útjukról.

Ők elmentek világgá, én pedig — a lap olvasóinak nevében — köszönetet mondok mindazoknak, akik ezt az utat, egy szép álom valóra válását, itthon és külföldön, lehetővé tették!

SOMOS ÁGNES
főszerkesztő

dzsingisz kán

FELHÍVÁSOK

SZÁZSZORSZÉP SZÍNHÁZ

FIGYELEM! FIGYELEM! Őrsök, rajok, csapatok, szakkörök, napközisek és klubtagok! **FIGYELEM! A SZÁZSZORSZÉP SZÍNHÁZ** kritikusokat keres!

Hogy ki lehet a **SZÁZSZORSZÉP SZÍNHÁZ KRITIKUSA?**

Úttörők, akik beszélgetni szoktak társaikkal a rádióműsorokról, akik megvitatják, hogy mi tetszett nekik a hallottakból és mi nem, és közösen próbálnak véleményt alkotni. Mindenki lehet kritikus, aki szeret játszani, rádiózni, aki szereti a színházat.

A Magyar Úttörők Szövetsége ebben az évben is sok-sok kulturális játékot, vetélkedőt ajánl nektek: a „Művészet vándorútjaira" hív benneteket; őrsöket, csapatokat. **A SZÁZSZORSZÉP SZÍNHÁZ** ennek a vándorútnak egyik állomása.

A **SZÁZSZORSZÉP SZÍNHÁZ**-ban novembertől májusig minden hónap első vasárnapján hallhattok egy százszorszép hangjátékot. Akik vállalkoznak az izgalmas, felelősségteljes feladatra, azoknak kell eldönteni, hogy a hét rádiójáték közül melyik a legérdekesebb, legszínvonalasabb, legértékesebb; s ez a darab kapja majd meg 1980-ban az úttörők nívódíját.

Hallgassátok meg a **SZÁZSZORSZÉP SZÍNHÁZ** műsorait! Vitassátok meg a hangjátékokat, és írjátok meg közösen kialakított véleményeteket. Ha van kedvetek ehhez a nagy közös játékhoz, akkor nyílt levelezőlapon jelentkezzetek 1979. szeptember 30-ig. Jelentkezéseteket pontos címetek feltüntetésével küldjétek el nekünk.

Legyetek figyelmes hallgatók, megfontolt, igazságos kritikusok! Jó munkát és kellemes szórakozást!

Címünk: SZÁZSZORSZÉP SZÍNHÁZ,
Gyermekrádió
Budapest, 1800

(Az elmúlt évadban a gyerekek szavazatai alapján az úttörők nívódíját Móra Ferenc: Aranykoporsó című regényének rádióváltozata nyerte el, amelyet Asperján György alkalmazott rádióra.)

BIOLÓGIÁT KEDVELŐK!

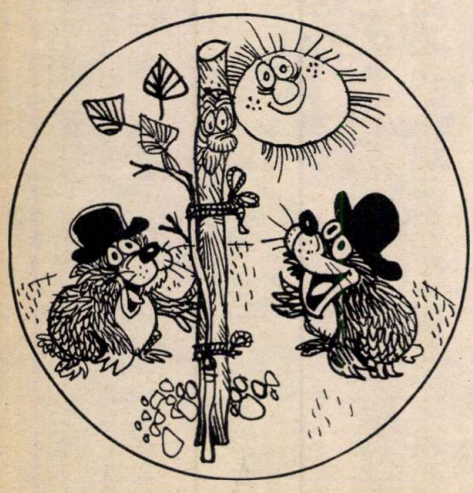

A Fővárosi Állat- és Növénykertben 1979/80-as tanév októberétől ismét megindítjuk a szakköri foglalkozásokat.

Szakköri tagok lehetnek:

az általános iskola 6., 7. és 8. osztályába járó tanulók, akiknek az átlagos tanulmányi eredménye legalább 4,0, és akik megfelelő érdeklődéssel, tudással rendelkeznek, s ezt az Állatkert által kiadott és helyesen kitöltött feladatlapok segítségével bizonyítják.

Az érdeklődők jöjjenek el az állatkerti Barlang Moziba 1979. szeptember 23-án, vagy szeptember 30-án reggel 9 órára.

A jelenlevők között kiosztjuk a feladatlapokat, amelyekre a helyszínen kell válaszolni. Az elért eredményről a felvételt nyerteket értesítjük.

Akik az 1978/79. évi Állatkerti biológiai vetélkedőn az első tíz helyen végeztek, azoknak feladatlapot nem kell kitölteni, de jelentkezniük kell ugyanebben az időben.

Fővárosi Állat- és Növénykert

UTAZÁS — CSÚCSFORMÁBAN

TARÓCZY BALÁZS

Igen, ez egészen röviden egy élvonalbeli teniszező életmódja. És Taróczy Balázsról igazán elmondhatjuk, hogy élvonalbeli teniszező. Természetesen a világ élvonaláról van szó.

A mindenkori ranglista elkészítése a lehető legteljesebb mértékben nélkülözi az érzelmeket, a részrehajlást. A mindenkori ranglistát ugyanis egy számítógép készíti el, a nagy versenyeken elért teljesítmény alapján. Ezek a versenyek egész évben zajlanak a földkerekség legkülönbözőbb pontjain. A teniszező tehát folyton utazik, és állandóan játszik. És ez annál igazabb, minél közelebb van az illető a csúcshoz, mert — amint ez köztudott — a csúcs közelében már egyre meredekebb az út. Onnan esetleg az is visszacsúszik, aki nem akar feljebb kapaszkodni.

Taróczy Balázs közel van a csúcshoz. A csúcshoz, ahol e pillanatban körülbelül tízen tanyáznak. Egy Borg, egy McEnroe, egy Vilas, egy Connors, egy Gerulaitis... és közvetlenül utánuk kapaszkodik Taróczy is, mintegy harminc-negyvened magával.

Az utóbbi hetekben mindenesetre ismét tett néhány lépést felfelé. Baastadban második lett Borg mögött, Hilversumban első lett egyesben is, párosban is, és North Conway-ben is eljutott a negyeddöntőig.

Remek sorozat, és ami egyáltalán nem közömbös: ezért ismét jár némi előléptetés a számítógéptől!...

–R –R

Fotó: Szalay

PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS

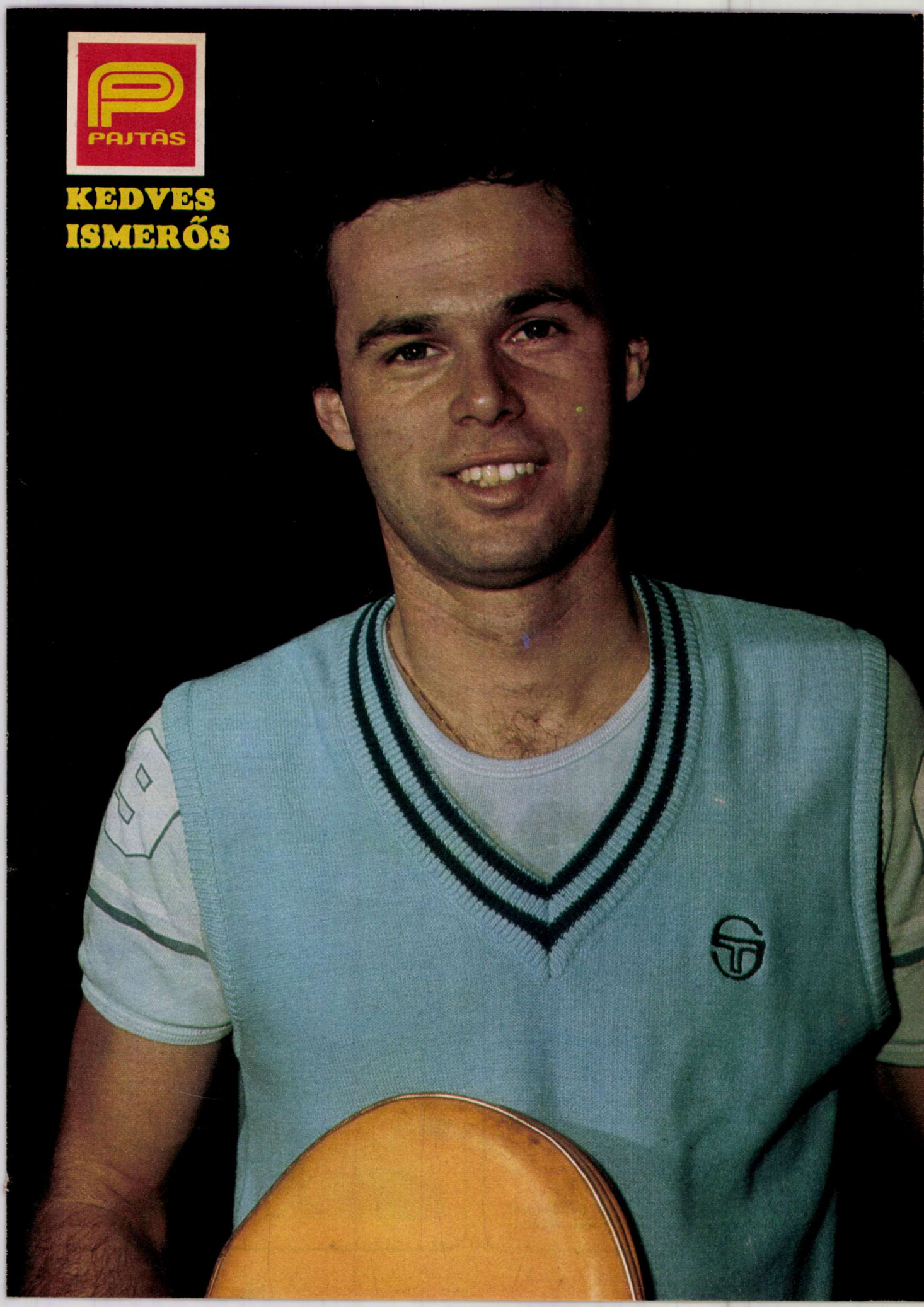

FIÚK, LÁNYOK!

Gyertek az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyárba szakmát tanulni! A gyár budapesti központjában korszerűen felszerelt tanlaboratóriumában és üzemekben jól elsajátíthatjátok a **gyógyszergyártó, lakatos, esztergályos, hegesztő, csőszerelő, víz- és gázvezeték-szerelő, villanyszerelő, ács-állványozó, kőműves, szobafestő-mázoló szakmákat.**

A képzés ideje: hegesztő szakmában 2 év, a többi szakmában 3 év.

A fiúkat Budapesten kollégiumban helyezzük el.

Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt szerezhettek a vegyianyaggyártó és a vegyészanalitikus szakmában.

A képzés ideje: 4 év.

Gondtalan tanulásodhoz a vállalat segítséget nyújt:

— tanulmányi eredménytől függően **TÁRSADALMI ÖSZTÖNDÍJ,**
— **NYERESÉGRÉSZESEDÉS,**
— napi 1,— Ft térítés ellenében EBÉD,
— védőruha és védőétel,
— törzsgárdatagság elismerésekor 2 évet beszámítunk a tanulóévekből,
— **ÜDÜLÉSI LEHETŐSÉG,**
a vállalat balatoni üdülőiben és vízisporttelepein.

SPORTOLÁSI LEHETŐSÉG sportszakosztályainkban: labdarúgás, kosárlabda, vitorlázás, turisztika, sporthorgászat.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség! Szabad szombat van. Továbbtanulási lehetőségről gondoskodunk.

Pályakezdőinket 5 évig **BEILLESZKEDÉSI PROGRAMMAL** segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein. A 2, ill. 3 év képzési idejű szakmákban munka mellett esti vagy levelező tagozaton tehetsz érettségi, majd technikusminősítő vizsgát.

Támogatjuk főiskolai és egyetemi továbbtanulásodat is. Személyesen, telefonon vagy levél útján történő jelentkezésedet előjegyzésbe vesszük!

Címünk:

Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár
oktatási osztály
Budapest X., Keresztúri út 30—38.
Telefonszámunk: 836-702.
Levélcímünk: 1. Budapest Pf. 100. — 1475.

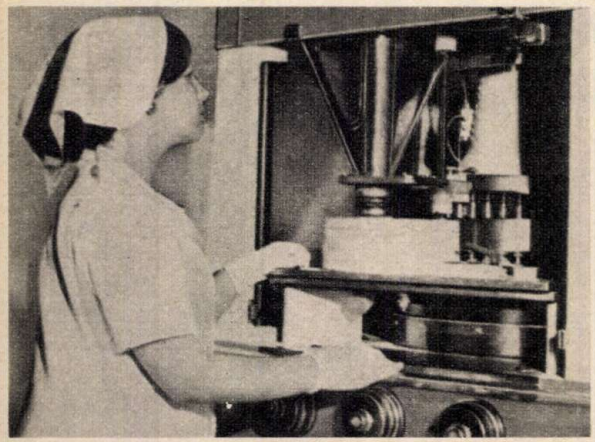

A gyár budapesti központját a 67-es autóbusszal közelítheted meg a Metró Örs vezér téri végállomásától.

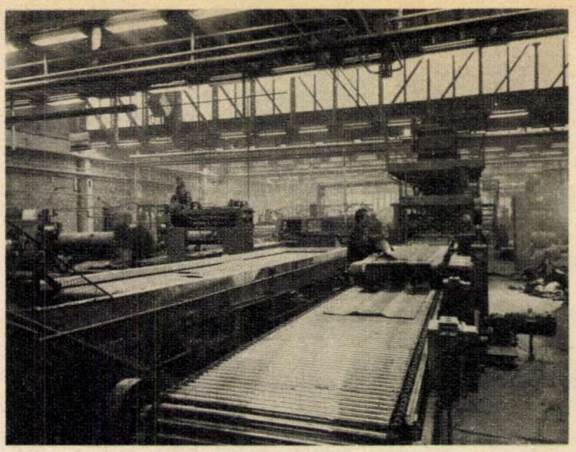

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulónak. A rohamosan fejlődő modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre. Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110-650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen kívül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre 350-450 Ft-ig terjedő összegben.

Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén.

Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz.

Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. „Mező Imre" Szakmunkásképző Intézetben, míg a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Taurus

Érdeklődni és jelentkezni lehet:
TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL
4400 Nyíregyháza, Derkovits u. 107.

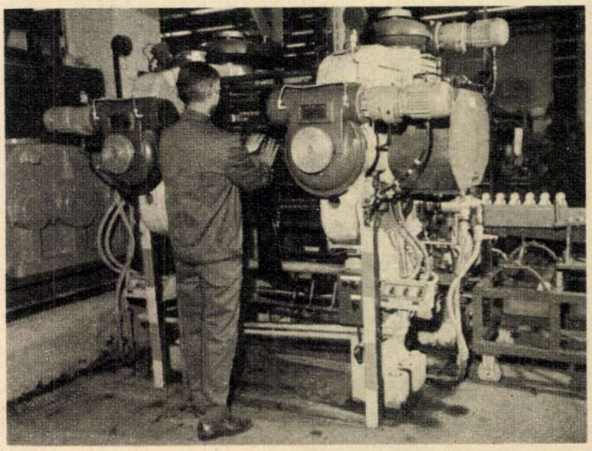

SZERETED A SZÉP RUHÁKAT?

Textilszakmunkás válhat belőled.

Jelentkezz SZÖVŐ-FONÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK a Kőbányai Textilnél!
A Kőbányai Textil szerződtet 14–16 éves fiúkat és lányokat

790–1050 Ft-ig ösztöndíjat fizetünk, vidékieknek különélési pótlékot adunk, teljes ellátásról, lakásról és munkaruháról gondoskodunk térítésmentesen.

A pályaválasztási lapra ezt a címet írd:
KŐBÁNYAI TEXTILMŰVEK, BUDAPEST, Gyömrői út 90. – 1475

FIGYELEM!

A Kispesti Textilgyár (1184 Budapest XVIII., Fáy u. 2.) az **1979/80.** tanévre felvesz: **fonó és szövőipari szakmunkástanulónak leányokat.**
A képzés időtartama: 3 év.

JUTTATÁSOK:

A tanulók havonta 410–610 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíjat és 500 Ft különélési pótlékot, valamint az érvényben levő jogszabályokban előírt juttatásokat kapják. **A felvett szakmunkástanulókat kollégiumban helyezzük el, melynek térítési díja havi 70 Ft.**

A szakmunkástanulók havi 25 forint térítés ellenében napi háromszori étkezést kapnak munkaszüneti napokon is.

Jelentkezni lehet a személyzeti oktatási osztályon személyesen vagy levél által, szombat kivételével mindennap reggel 7-től du. 3 óráig.

Telefon: 273-711.

MOST 8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat, a tanulólányok, a dolgozóink megelégedésére.

A szakmunkásképzés 2 éves. A fonó munka minden gépére szakmunkás-képesítést ad.

Felvételt nyerhet minden egészséges 14–17 éves, általános iskolát végzett lány.

A tanítás 1980. szeptember 1-én indul.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a szakmát szerető, szorgalmas tanulók részére a sikeres vizsga letételéhez.

JUTTATÁSOK:

kivétel nélkül ingyenes a két tanév teljes idejére:
- teljes ellátás (napi háromszori étkezés),
- leányotthonban (kollégiumban) lakás,
- tankönyv, tanszerek,
- munkaruha, fejkendő, munkacipő,
- iskolaköpeny.

Ezeken felül megilleti a tanulót:
- tanulmányi ösztöndíj: havi 350–560,– Ft (a tanulmányi eredménytől függően),
- szociális ösztöndíj: havi 500,– Ft.

Ezeket az összegeket teljesen szabadon, saját céljaira használhatja fel a tanuló.

Szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 2800–3600 Ft között van.

A részletes tájékoztatókat kérésre postafordultával megküldjük.

Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „Továbbtanulási jelentkezési lap"-ra, kérjük, ezt írd:

„FONÓ SZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy
PFV LŐRINCI GYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI OSZTÁLYÁRA,
BUDAPEST,
GYÖMRŐI ÚT 85–91. 1183 címre küldd.

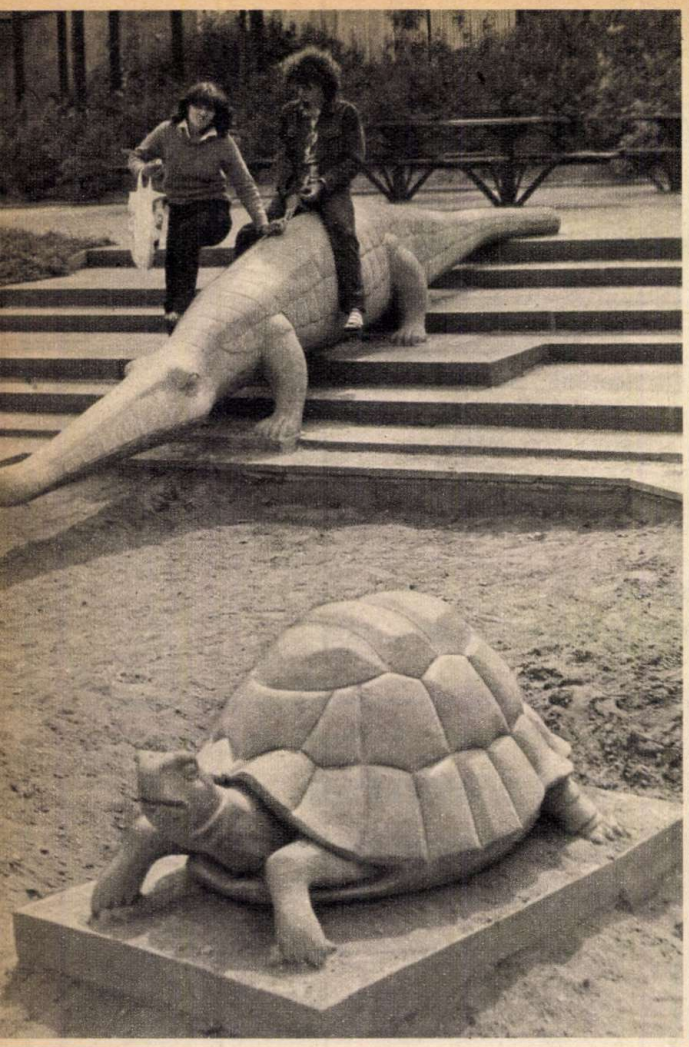

Jóságos ég!... Hová lett a csillogó víz ebből a medencéből?...

A hallei múzeum udvarán mozdulatlan jószágok tanyáznak. Némelyik fából van, némelyik vasból. Van olyan, amelyiknek élő mása megtalálható a természetben, és van olyan is, amelyik kedves ormótlanságával a játékos képzeletből született. És van olyan is, amelyik nem is állat, hanem számológép.

A lényeg az, hogy mindannyian remek haverok!

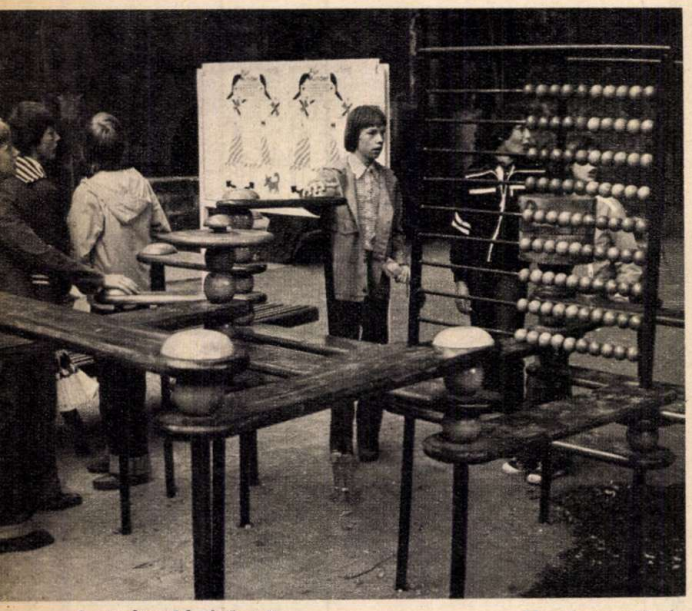

A „számológéphez" játékos labirintuson keresztül vezet az út

Valamikor egyszerű, hétköznapi fa voltam. De szerencsére felfigyeltek rám, és mulatságos állattá léptettek elő!...

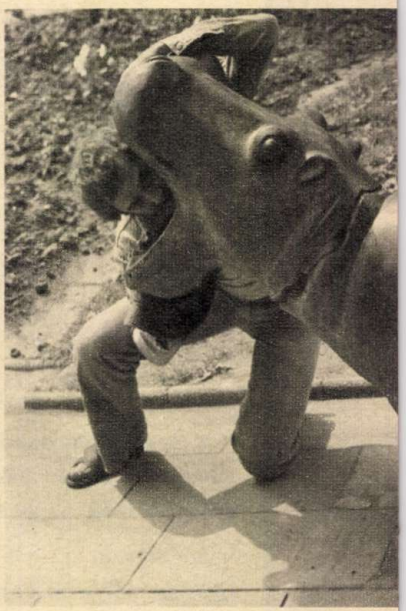

Hová menjünk, merre lépjünk kisgazdám...?

SZÁLKAMENTES

Szálkamentesek, és végtelenül türelmesek. Téphetők, nyúzhatók, lovagolhatók és ingerelhetők. És persze remekül illenek a múzeumhoz. Mert azon kívül, hogy nagyszerű játszótársak, afféle szabadtéri tárlatnak is beillik a mókás gyülekezet.

A játék szünetében pedig nagyszerű alkalom nyílik némi tűnődésre. Lám, milyen különös, hogy a végtelenül egyszerű formák milyen pompásan kifejezik a gyönyörűen bonyolult valóságot...

És ha ráadásul ez a lefegyverző egyszerűség utánzásra, alkotásra serkent, akkor igazán elmondhatjuk, hogy hasznosnak bizonyult a játékkal egybekötött múzeumlátogatás.

–R –R

FOTÓ: Szalay Béla

**Akármi is ez,
búvóhelynek is,
csúszdának is nagyszerű!**

**Szép formájú, színes,
műanyag tárgy.
Hogy mi ez?
Teljesen tőled függ!...**

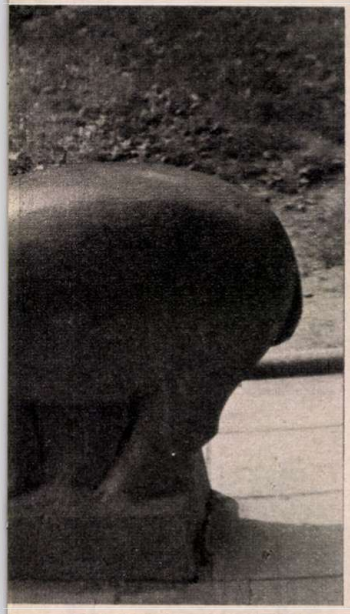

**Ehhez a mutatványhoz
inkább szellemesség,
mint bátorság szükséges**

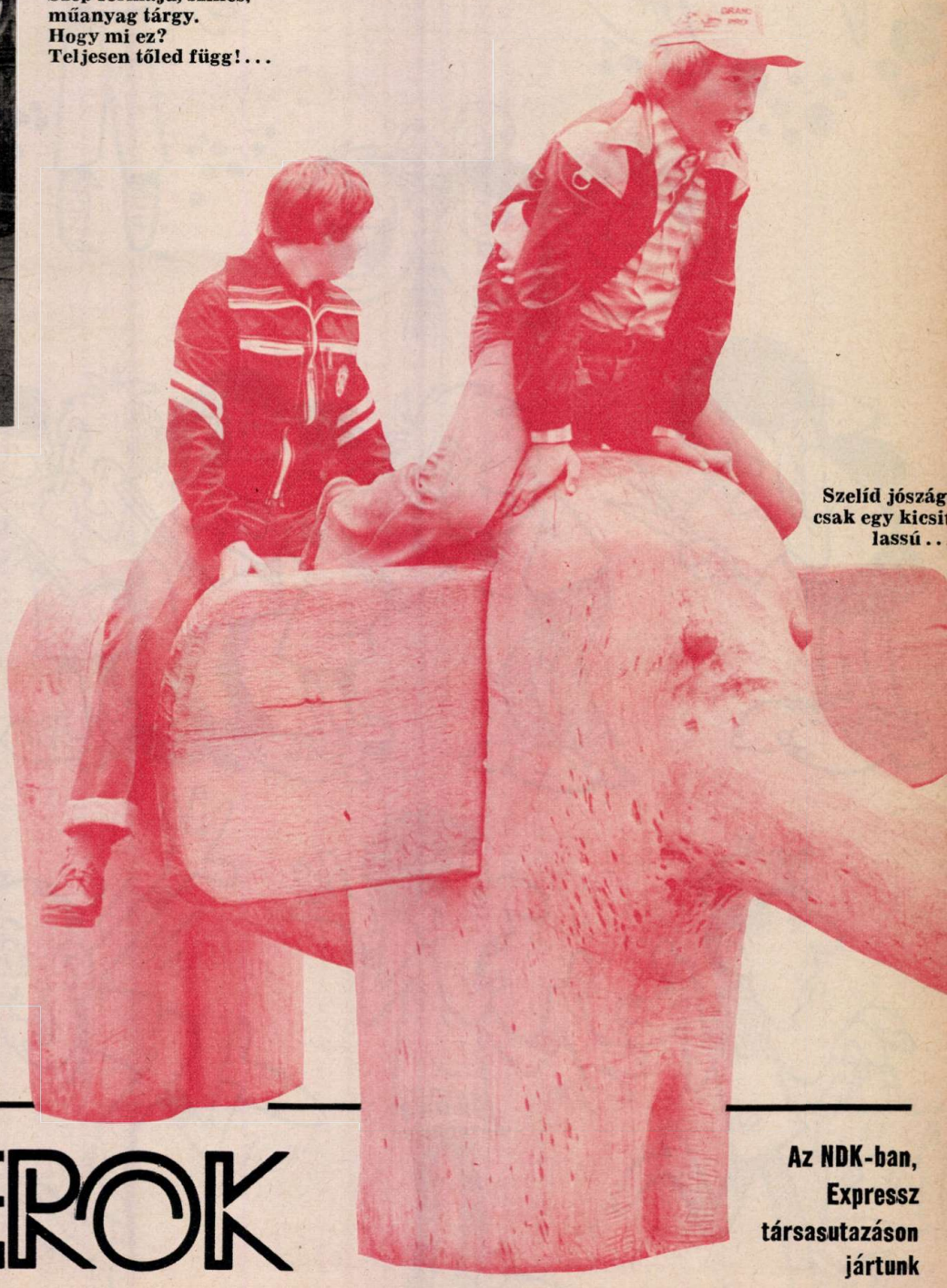

**Szelíd jószág
csak egy kicsi
lassú..**

HAVEROK

**Az NDK-ban,
Expressz
társasutazáson
jártunk**

A TIZPERC

ELSŐ PERC

Csatári tanár úr
Elhagyja a termet.
Az osztály felsóhajt,
És felröhög.
Büki ízléses
papírrepülőket
hajtogat
Az ellenőrzőjéből,
Mert egyest kapott

MÁSODIK PERC

A hetes
vizesnyolcasokat
Rajzol szivaccsal
A táblára,
Az osztály kidühöng
A folyosóra.
Kovásznai kirúzsozza
a száját.
És azontúl mindenkit
Magáz.

KRŌNIKĀJA

HARMADIK PERC

Lóránt szétosztja
a tízóraiját,
Mert ke!bimbókat
kapott,
És a folyosón
Ezzel dobálózik
a társaság.
Tünde felolvassa
a matekleckéjét.
A többiek leírják.

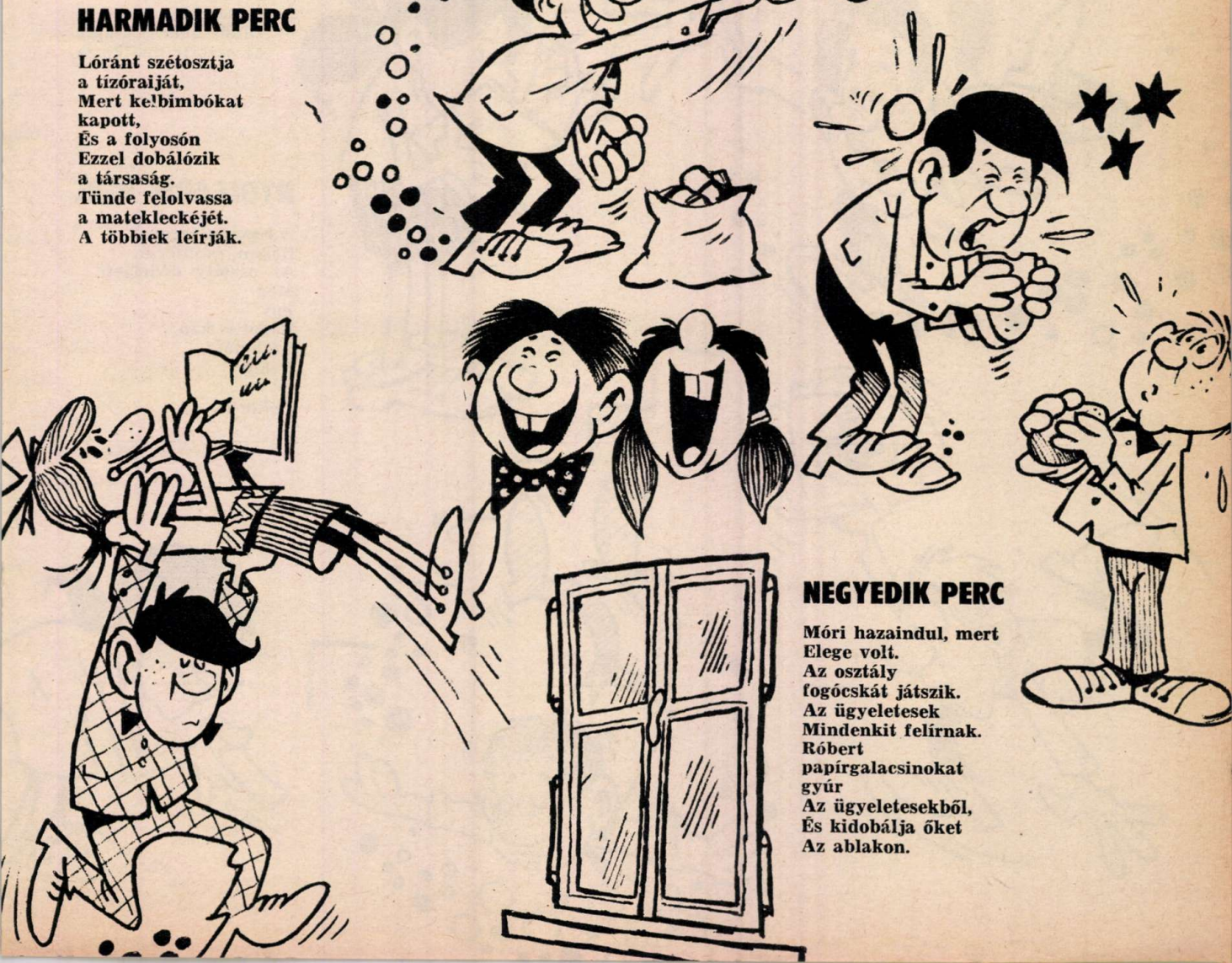

NEGYEDIK PERC

Móri hazaindul, mert
Elege volt.
Az osztály
fogócskát játszik.
Az ügyeletesek
Mindenkit felírnak.
Róbert
papírgalacsinokat
gyúr
Az ügyeletesekből,
És kidobálja őket
Az ablakon.

ÖTÖDIK PERC

Néma csend.
Bazári igazgató úr
Ballag a W. C. felé.
Pont most kell neki.
Az osztály
illedelmesen
Köszön,
Csak
Pákozdi
Nyávogja el magát.

HETEDIK PERC

Lestyik
rémülten rohan
Az osztályba,
Mert azt hitte,
torna lesz,
És nincs kész
A matekja.
Tünde neki is diktál.
Az osztály unatkozik.

NYOLCADIK PERC

A lépcsőn legurul
Bólyai, és elterül.
Az osztály dédelgeti.
Még
Egy
Rágót is kap,
Szabótól,
Pedig
Ő
Lökte le.

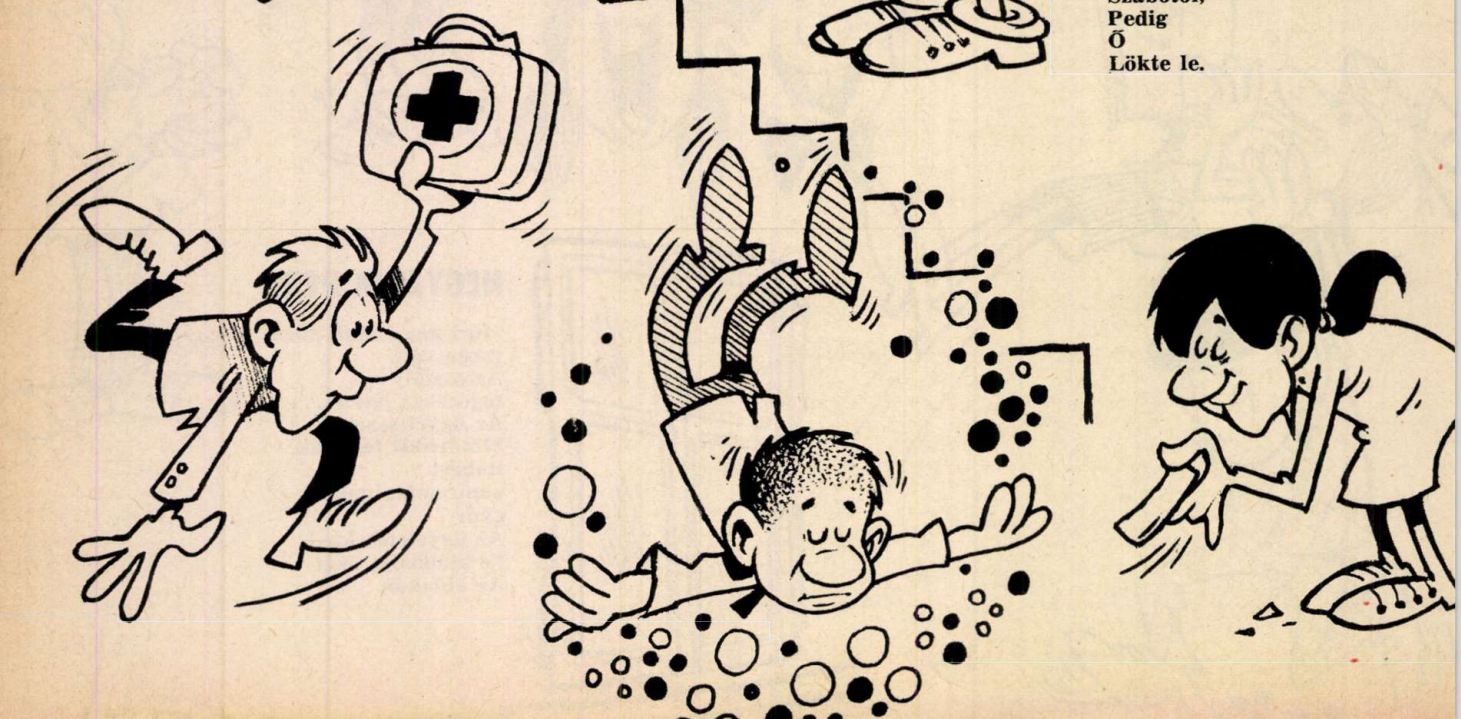

HATODIK PERC
Sümegi
bugyborékoltatja
Az iskolatejet.
Az osztály brekeg.
Váradi tanárnő
megjelenik, de
Elérzékenyül, mert
Eszébe jut
Gyermekkora.
KILENCEDIK PERC
Fikis egy kitömött
Kígyóval szemez,
Békés mögéje
lopakszik
És sziszeg.
Fikis elájul,
De nem nagyon.
Az osztály elégedett.
Az ügyeletesek
Újra felírnak
mindenkit.
SSS

TIZEDIK PERC

Megszólal a csengő
Kovásznai letörli
a rúzst a szájáról,
És elújságolja,
Hogy már nem
szerelmes.
Az osztály becsörtet
a terembe
És a pad tetején
ugat.
A falak lassan
leomlanak
És besüt a Nap.

SOMHEGYI BÉLA
DARGAY ATTILA

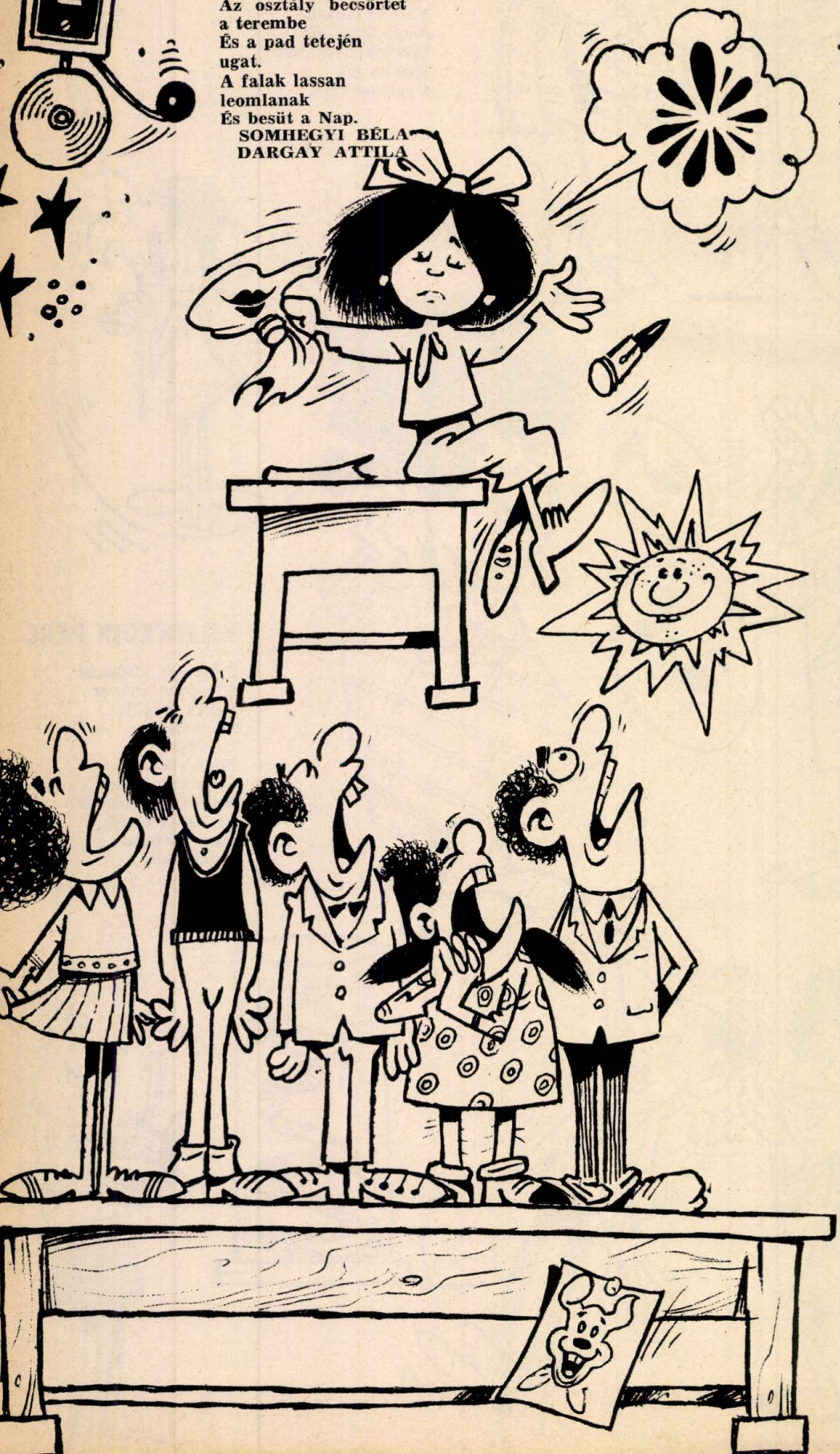

(A Dobogó Színpad onnan kapta elnevezését, hogy műsora bármelyik tanteremben előadható. Egy ügyes rajzoló felrajzolja a táblára a „díszleteket", és máris kezdődhet az előadás. A szín ezúttal egy tanterem, a tanítás megkezdése előtt. Egy fiú a táblánál áll, és feszülten figyeli a társát, aki a hátsó padból hadonászik, integet, grimaszokat vág, egyáltalán a legfurcsább mozdulatokat végzi. Ám hirtelen észbekap . . .)

— Mit csinálsz, te szerencsétlen . . . ?

— Hogyhogy mit csinálok? Figyelek, mint egy csősz. Miért, mit kellene csinálnom?

— Elsősorban a tanári asztal felé kell fordulnod. Másodsorban pedig gördülékenyen és gondtalanul előadni az anyagot. Ha így bámulsz, az esetleg feltűnik a tanárnak is. Nem gondolod?

— Jó, jó . . . de ha nem nézek oda, akkor te hiába tornászol, a tanár pedig hiába kérdez, nem lesz mit mondanom.

— Nem erről van szó. Először is, az ember sohasem tornászik hiába, másodszor, nem kell hátat fordítanod. Figyelhetsz, de csak lazán. Észrevétlenül. A szemed sarkából. Próbáld meg! . . .

(A táblánál levő fiú megpróbál egészen a szeme sarkából odalesni, de csak egy mulatságos fintor lesz a dologból.)

— Na, milyen . . . ?

— Pompás! Maradj így, teszünk egy próbát. Mit mutatok most?

(A padban ülő fiú újra hadonászni kezd.)

— Öö . . . a házinyúl . . . nem, nem, várj csak . . . az éticsiga, vagyishogy a kafferbivaly . . . Na nem, ez így egy marhaság. Ráadásul a szemem is kiugrik előbb-utóbb.

— Ki bizony, mert ütlegelni foglak. Az előbb már megállapodtunk, hogy a kémiát vesszük át. erre itt kafferbivalyozni kezd.

— Mert úgy hadonászol, mint egy révületbe esett sámán. Ahelyett, hogy egy-

DOBOGÓ SZÍNPAD

MOST MUTASD MEG!...

szerűen, értelmesen mutogatnál valamit az oxigénről.

— Arról mutogattam, te szellemóriás. Erre jön itt nekem a kafferbivalyokkal.

— Túl van tárgyalva. Inkább hallgasd az értelem szavát! Egységes jelrendszert kell kidolgoznunk. Meg kell zaboláznod a mozdulataidat!

— Öö... nekem még jobb ötletem van. Ha ennyi eszed van, miért nem tanulod meg az oxigént? Akkor egyáltalán nem kellene mutogatnom.

— Most az egyszer megbocsátok, de ilyesmit meg ne halljak többé. Szóval, elő a könyvet, nézzük a fontosabb dolgokat.

(Könyvet vesznek elő, és elmélyednek.)

— Vegyjel... periódusos rendszer oxigéncsoportja ...ez nem érdekes, ez már a véremben van. Most azt mutogasd, hogy szintelen, szagtalan, a levegőnél valamivel nehezebb elem.

(A másik rövid tűnődés után mutogatni kezd: kimereszti a szemét, hatalmasakat szippant, aztán vállat von, mint aki semmit sem észlelt. Minél mulatságosabban csinálja, annál jobb!)

— Oké! Most már csak azt kell valahogy jelezned, hogy nehezebb a levegőnél.

— Nem gond. Majd rámutatok a Horpácsra. Az 82 kiló. Ebből érteni fogsz.

— Remek!... Most az jön, hogy kétatomos molekulákat alkotó, negatív jellemű elem. Na...?

— Hm. A negatív jellem szintén könnyű, ott ül mellettem. A Lompos Tibi. Majd a vállára teszem a kezem. Mármost, ami a kétatomos molekulát illeti...

— Nézd, kettőig valahogy majd csak elszámolok, azt nyugodtan mutathatod. A molekula meg annyira hülye szó, hogy azt úgysem lehet elfelejteni.

— Most jön az, hogy két vegyértékű. Tulajdonképpen ez is egyszerű. A karjaim lesznek a vegyértékek. Ha az egyiket emelem fel, akkor egy vegyérték, ha a másikat is...

— Akkor repülni fogsz. Legalábbis az óráról. Meg aztán a karok száma erősen korlátozott. A kénnél például már bajban leszel, mert az hat vegyértékű is lehet.

— Akkor maradjunk az ujjaknál. Fel fogom tartani a két ujjamat...

— Mire a tanerő felszólít, mert azt hiszi, hogy jelentkezel.

— Megvan! Feltűnés nélkül úszómozdulatokat fogok tenni. Mi jut eszedbe az úszómozdulatokról? Na, mi...?

— Hogy jó lenne megúszni az egész felelést.

— Gondolhattam volna. Szóval, az úszómozdulatokról a víz jusson eszedbe. Láttál már vizet...?

— Egyszer. Csodával határos módon. Azonban most az oxigénről van szó.

— Illetve a vegyértékről, sima agyú barátom, a vegyértékről. A víz képletét is ismered netán...?

— Ezt kikérem magamnak! Ezt egy okosabb kutya is tudja. Hákettőó, ha nem csalódom.

— Úgy, úgy. Ezért kell a vízre gondolnod. Mert ha egy oxigén két hidrogént képes lekötni, akkor egészen nyilvánvaló, hogy...

— ...az oxigén két vegyértékű! Sőt, ebben mindjárt az is benne van, hogy mit nevezünk vegyértéknek. Hadd szorítsam meg a kezedet, te táltos!

— Majd a végén. Van itt még néhány dolog.

(Lázasan tanulnak tovább, és mutogatják egymásnak az égésre, a légzésre, a növények légzésére és az oxigén előállítására, a kohászatra, a hegesztésre, a gyógyászatra, egyszóval, mindazokra a területekre vonatkozó jeleket, amelyek az oxigénnel összefüggnek. Közben újra és újra belemerülnek a könyvbe. Itt tág tere nyílik a mókázó kedvnek, az ötletességnek, az előadókészségnek. A jelenetnek csöngetés vet véget, mire gyorsan a helyükre sietnek. Belép a tanár.)

— Na, sétáljon csak ki kedves Lúg Vince, és beszéljen nekünk valamit az oxigénről!

(A fiú kimegy, és kerek előadást tart mindarról, amiket az előbb a jelek nyelvére fordítottak. Mindezt anélkül, hogy őrülten mutogató társára akár egy pillantást is vetne. A felelet végén a tanár kezet szorít Lúg Vincével, sőt egészen a helyéig kíséri. Csöngetnek, a tanár kimegy.)

— Na, mit szólsz? Teljesen elhitte, hogy tudom az anyagot...!

— Nekem is úgy tűnt...

— Ugyan már. Te tudod a legjobban, hogy micsoda pokoli ravaszság rejlik emögött. Mire kidolgoztuk a jeleket, annyira tele lettem oxigénnel, hogy ezután álmomból is felkelthetnek ebből a tárgyból.

— Na igen, de mi lesz a többivel?

— Mi lenne? Pokoli ravaszságunkat általános módszerré fejlesztjük. És ezentúl minden anyagrésznek kidolgozzuk az egységes jelrendszerét. Mindent tudni fogunk, anélkül, hogy egy fikarcnyit is tanulnánk!

Cs. G.

A kőkorallok színpompás képe mindig megragadja az ember képzeletét. Egyesek formája akár egy űrhajóé

A Csendes-óceán trópusi vizeinek színes állat- és növényvilága a jövőben fontos gyógyszer-alapanyagokat nyújthat

Mások a polipra emlékeztetnek. Hosszúcsápú kőkarjaival békésen pihen a tenger mélyén. Ki gondolná, hogy ebből is gyógyszer lesz?

GYÓGYSZER A TENGERBŐL

MIÉRT NEM FÁJ A PINGVINEK TORKA?

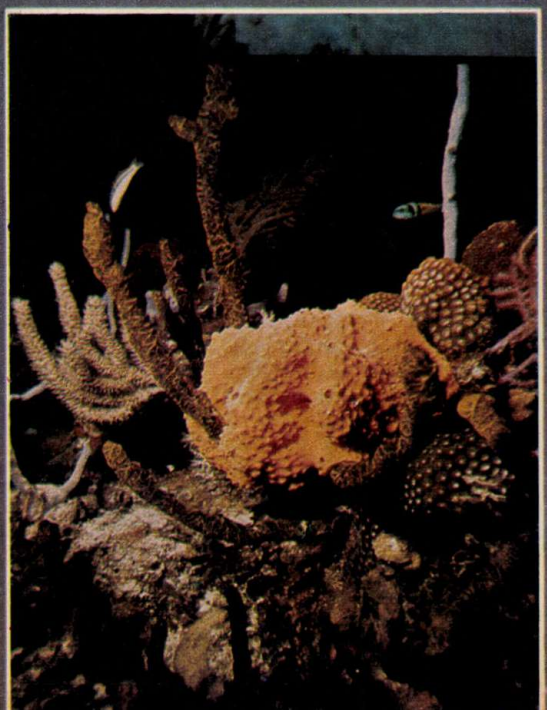

Jó három-négy évtizeddel ezelőtt a fejlődő szervezet A- és B-vitamin hiányát csukamájolajjal pótolták. A tőkehal májából készült szirupnak bizony nem volt valami kellemes íze. Rettegtek is tőle a gyerekek. Ma már az ilyes keserű gyógyszert édes siruppal keverik vagy cukorral, csokival vonják be.

A jövőben még erre sem lesz szükség, mert a tenger különleges gyógyszereket tartogat az ember számára. Gyógyszer a tengerből? Szinte hihetetlen. Pedig így igaz. Az ókorban az egyszerű felépítésű növényeket, az algákat, már felhasználták a betegségek gyógyítására. Algaporral gyógyították például a vízkórt, és fájdalomcsillapításra is használták ezeket az orvosságokat.

A tengeri gyógyszertár ötlete tehát nem új. 1960-ban biokémikusok, gyógyszerészek, orvosok nemzetközi konferencián tárgyaltak a tenger élővilágából kivonható gyógyszerekről. Ekkor született meg a tengeri gyógyszertan tudománya. Célja: a tengerekben élő olyan állati és növényi szervezetek tanulmányozása, amelyek mérgeket hordoznak magukban. E mérgeket kivonják, és az emberi gyógyítás szolgálatába állítják. Természetesen nem minden állati és növényi eredetű méreg alkalmas gyógyítási célokra. Például: Földünkön több mint félmillió szivacsfaj él, 85 százalékuk a tengerekben. Baker ausztrál gyógyszerész-professzor szerint közülük csupán 1500 szivacsfaj ígér gyógyszert az ember számára. Többek között antibiotikumokat, amelyeket daganatos betegségek gyógyítására használhatnak fel.

A budai várnegyedben a Mátyás-templommal szemben van az „Arany Sas" patikamúzeum. Ennek egyik vitrinjében fehér koralltelepet látunk. A korallból készült gyógyszer epe- és májbetegségek gyógyítására alkalmas. Napjainkban a tengerentúlon olyan korallgyógyszerekkel kísérleteznek, amelyekkel lassítani lehet a daganatok fejlődését az emberi szervezetben.

A pingvin kedvence a krill

A tengeri halászok megfigyelték, hogy a heringek elkerülik azokat a vizeket, ahol a barna alga burjánzik. Ezek a növények akrilsavat is tartalmaznak, és úgy látszik, a heringek nem kedvelik ennek az ízét. A Déli-sark vizein és szárazföldjén élő pingvinek fő tápláléka a krill. Ez a parányi rákfaj viszont barna algát fogyaszt, így szervezetébe akrilsav kerül. A pingvin megeszi a rákot, így akaratlanul is „gyógyszert" vesz be a táplálékkal. Közismert az akrilsav baktériumölő hatása. Ez a sav elpusztítja a pingvin torkában a baktériumtelepet. Ezért nem ismerik a pingvinek a torokfájást.

A barna alga jódot, káliumot is tartalmaz. A belőle készült gyógyszer segítségével pajzsmirigybetegségeket gyógyítanak. Más algakivonatokat vérzéscsillapítóként és az érelmeszesedés gyógyítására használják.

Medúza, mint gyógyszer

A csalánozók törzsébe tartoznak a vízben szabadon úszó medúzák. Számos fajtájuk igen erős mérget tartalmaz. Újabban egy Aequorea nevű medúzából jelzőgyógyszert állítanak elő, olyan fehérjét, amely jelzi az emberi szervezetben a kalcium- és stronciumszint változásait. E medúzaindikátor segítségével a jövőben ki tudják mutatni az emberi sejtekben az esetleges rendellenességeket, burjánzásokat. Így lehetővé válik a rákbetegség korai felismerése.

A tengeri halak is jelentős gyógyszeralapanyagot hordoznak szervezetükben. Egy csendes-óceáni lazacfajból például mellékpajzsmirigyhormont sikerült előállítani, amely emberi csontbetegségek (csontritkulás) gyógyítására alkalmas. A tonhal hasnyálmirigyéből nagy hatású inzulint állítottak elő, amely a cukorbaj gyógyszere.

A mérgező halak zöme a trópusi vizekben él. A japánok réme a „fugu". Ez a hal, amelyet ballonhalnak és pöfeteg halnak is neveznek, a Tetrodontidák családjába tartozik. Mája, belei idegrendszert és izmokat bénító mérget tartalmaznak. Japánban sajnos, a fugu fogyasztása évente több halálos áldozatot követel. (Nagy elővigyázattal kell elkészíteni ezt a halat.) 1950-ben egy japán kutató a fuguból a Tetrodontoxin nevű mérget állította elő. Jelenleg a kutatók a méreg „megszelídítésén" fáradoznak. Fájdalomcsillapítót, érzéstelenítőt szeretnének készíteni belőle.

A tenger tehát nemcsak fehérjét, táplálékot ad az embernek, hanem gyógyszereket is szolgáltat az orvostudomány számára.

Endresz István

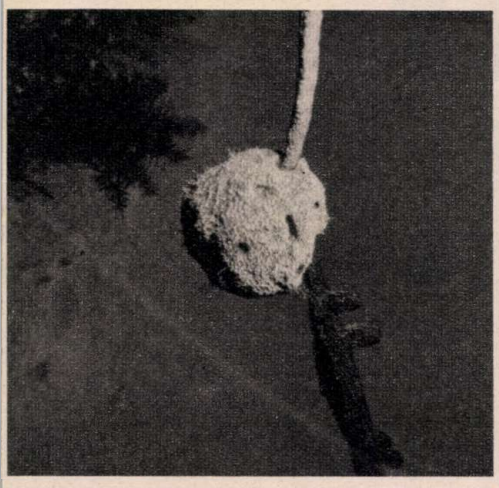

Tengeri szivacs az Indiai-óceánban. Ha jól megnézed, ez egy madárfészekre hasonlít

A tengeri ugorkából is készítenek létfontosságú gyógyszereket

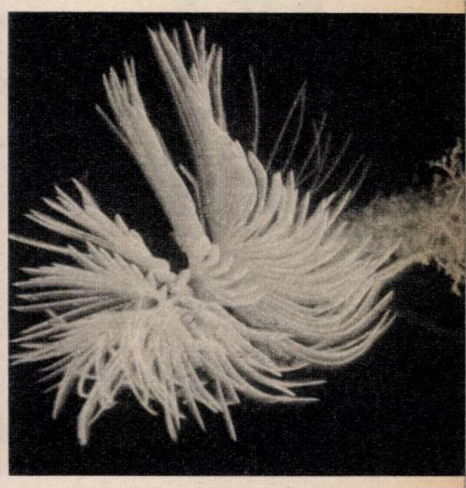

Egy-két tengeri csöves féreg hatékony toxint, azaz ellenmérget tartalmaz

A kispályás labdarúgótornán elsősorban a technikai tudás érvényesült

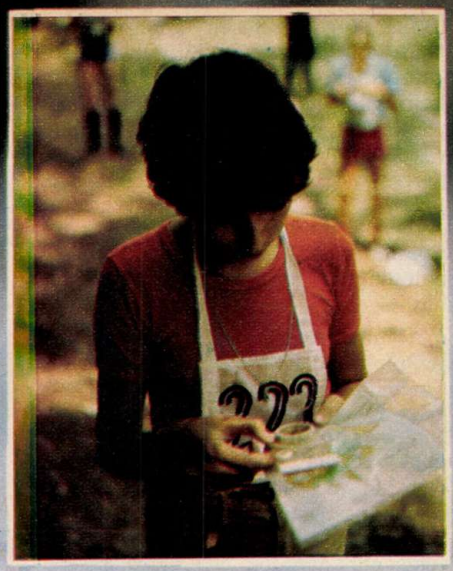

Merre is induljak? A laza, homokos talajú pálya nagy feladat elé állította a „tájfutókat"

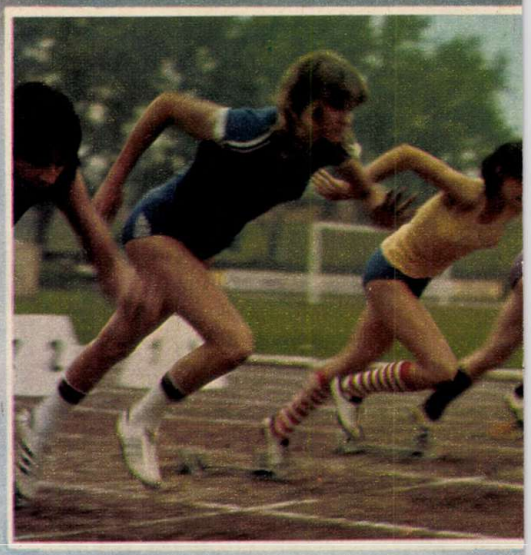

Még minden lehetséges Rajtol a négytusázó atléták egyik vágtafutama

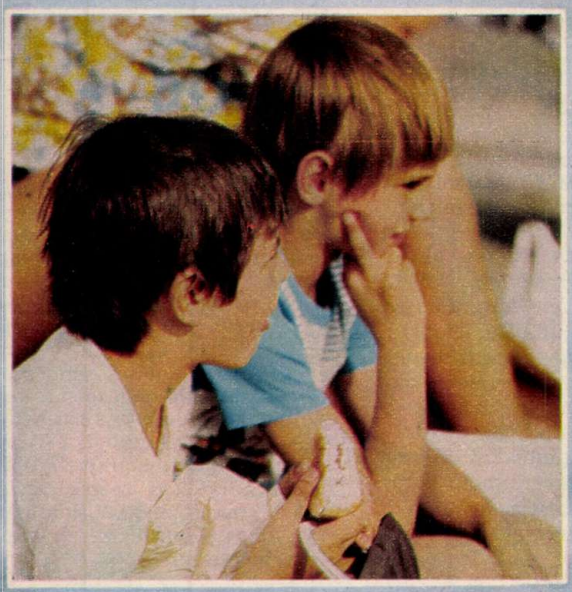

SZEGED 1979
XV. NYÁRI ÚTTÖRŐ OLIMPIA

Rendkívül népszerű volt az Olimpiai klub műsora, amelyben szerepet kapott a disco is

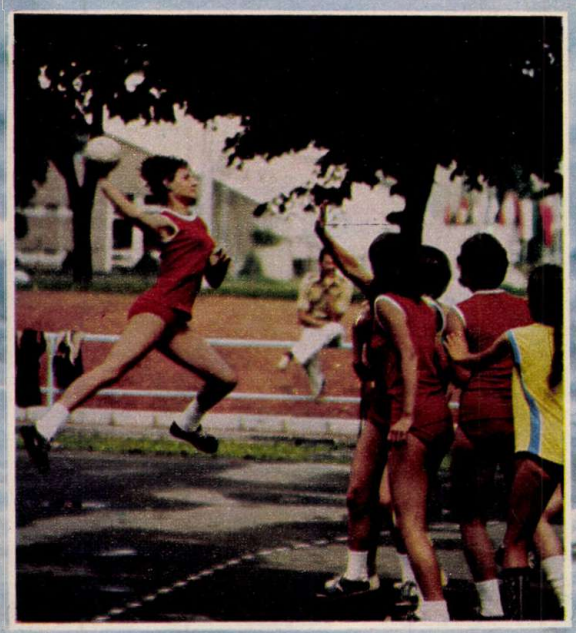

Jól sikerült az „elzárás", az átlövő játékos kapura bombázhat

HATSZÁZEZREN A KÜZDŐTÉREN

Borbándi János miniszterelnök-helyettes az úszóversenyek eredményhirdetésén

Torokmarkoló, emlékezetes pillanatok voltak. Fényárban úszott a szegedi SZEOL-stadion, hatalmas fényszórók pásztázták a pályán felsorakozott úttörő-olimpikonokat, a lelátón helyet foglaló nézőket. Csapó Géza hatszoros világbajnok kajakozó hozta futva az olimpiai lángot, majd Tóth Cecília szegedi atléta a mikrofonhoz lépett és elmondta az olimpiai eskü szövegét. Megkezdődött az eddigi legnagyobb szabású nyári úttörő-olimpia országos döntője.

A káprázatos megnyitóünnepség óta néhány hét telt el. Azóta megnyugodtak a kedélyek, elvonult az indulatok vihara, egyszóval ma már higgadtan és körültekintően, szenvedélymentesen mérlegre tehetjük ezt a jelentős sportesményt. Egy sor ismert élsportoló, edző, sportvezető nézte végig tíz sportág küzdelmeit nyolc napon át. Néhányukat megkértük: megfigyeléseikkel, észrevé-

Az olimpiai lángot Csapó Géza kajakozó bajnok gyújtotta meg. Az olimpiai klub vendége volt többek között Hargitay András és Verrasztó Zoltán is

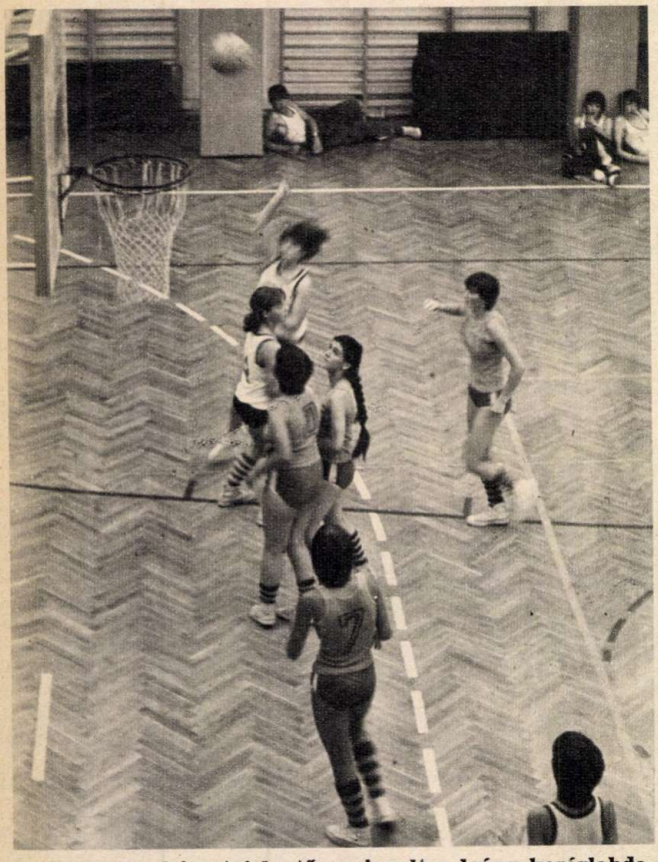

A tavalyihoz képest jelentősen javult a leány kosárlabdatorna színvonala

teleikkel legyenek segítségünkre. Gondolataik, véleményük mellé átnyújtunk egy csokrot is, amelyet az olimpia derűs vagy szomorkás pillanataiból gyűjtöttünk össze, hogy ízelítőt adjunk abból az ezerszínű kavargó világból, melynek részesei voltunk június végén, július elején Szegeden.

Nem fellángolás

A nyári úttörő-olimpiák országos döntőinek legszínvonalasabb versenyeit hagyományosan a tornászok vívják. Válogatottak sora nőtt ki évről évre az úttörő-olimpia mezőnyéből. Borsos Jenőtől, a testnevelési főiskola docensétől, az úttörő-olimpia tornaversenyeinek főrendezőjétől kérdeztük:

— Milyen volt az idén a színvonal?

— Kiegyensúlyozottan magas. Igaz, hiányzott a mezőnyből, főleg a lányokéból egy-két válogatott kerettag — ők a dallasi világbajnokságra készülnek —, de ennek ellenére nagyszerű gyakorlatokat láthattunk. Ezúttal kevesebb kiugró tehetségre figyelhettünk fel, mint korábban, ám jócskán kárpótolt bennünket hiányérzetünkért a B-kategóriások szereplése. Nőtt a B-kategóriában szereplők tudása, tavaly óta emelkedett az átlagszínvonal. Ez azt bizonyítja, hogy a B-kategóriások is rendszeresen, egész évben folyamatosan készültek. Érdemes megjegyezni, hogy a tavaly még meglepetés-csapatnak számító murakeresztúri lányegyüttes fejlődött, bizonyítva, hogy 1978-as teljesítményük nem fellángolás volt, megőrizték vezető helyüket. Hasonlóan szép teljesítményt nyújtottak a kecskeméti, leninvárosi általános iskola leány tornászai is. A fiúk közül a nagykőrösiek teljesítménye figyelemre méltó, annál is inkább, mert három iskolájuk képviselői is a legjobbak közé kerültek. Úgy tűnik, Békéscsaba, Dunaújváros, Győr és Kiskunhalas mellett Nagykőrös is bázisa lehetne a tornasportnak.

Fellegvárak

Az úttörő-olimpiák országos döntőinek eredménylistái alapján már hosszú évek óta nyilvánvaló, hogy néhány városunk valóságos fellegvára egy-egy sportágnak. Az atlétikai négytusában például a dunaújvárosiak szinte egyeduralkodónak számítanak. Ezúttal azonban egy másik, úgynevezett „alapsportban", az úszásban is kiugró sikereket értek el. Ruza József, a Magyar Úszószövetség főtitkára így nyilatkozott erről:

— A versenyek során többnyire kiderül, hogy hol milyen minőségű felkészítés folyt. A dunaújvárosi példa azt bizonyítja, hogy a lelkesedés, a következetes, kitartó munka mindig meghozza a várt eredményt, bennünket pedig arra ösztönöz, hogy még nagyobb erőfeszítéseket tegyünk meglevő vagy megszülető vidéki bázisaink támogatására.

Ezt a dunaújvárosiak, de általában a Fejér megyeiek igazán megérdemelnék. A legtöbb aranyérmet — húszat — ők nyerték az idei úttörő-olimpia országos döntőjén, mindenkit megelőzve ezzel a teljesítménynyel.

A mérkőzések, a versenyek szüneteiben sok szó esett azokról a városokról, községekről, sőt iskolákról, amelyek az egyes sportágakban már hagyományosan nagyszerűen szerepelnek az úttörő-olimpiákon. Így aztán állandó beszédtéma volt a kazincbarcikai és izsáki lány-, a zalegerszegi, kecskeméti és tatabányai fiú röplabdaélet, a miskolci és budapesti kosarasok kiegyensúlyozott, jó teljesítménye, a dunaújvárosi és alapi kézilabdázók folyamatos fejlődése, a pacsai focisták felkészültsége.

Ez utóbbiakról szólva mondta többek között Jávor Pál, a Magyar Labdarúgó Szövetség tanácsadó testületének tagja, az úttörő-olimpia labdarúgótornája versenybíróságának elnöke:

— A pacsaiak nemcsak technikai tudásban, fizikai képességekben múlták felül ellenfeleiket, hanem taktikai érettségben is. Ez azt igazolja, hogy az ilyen jellegű felkészülést is korán kell elkezdeni, hisz ez is a sikeres szereplés egyik alapfeltétele.